CIMEA VIKI
PAJTÁS
CIMEA

LEVÉLTITOKRÓL, CSÚFOLÓDÁSRÓL, TESTSÚLYRÓL

BIZALOMM

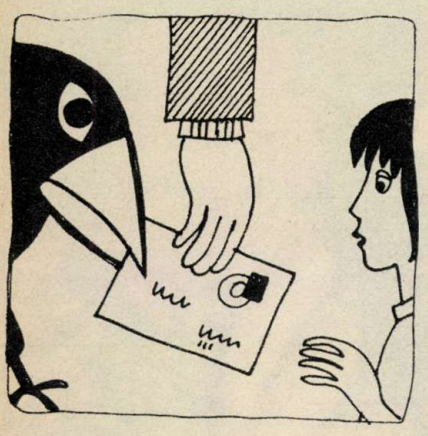

„FÖLBONTJÁK A LEVELEIMET" — *írja egy 13 éves lány. „Ha levélben válaszolnak, ne írjanak feladót, mert szüleim meglátják. Ugyanis ők nem szeretik, ha egy tizenéves lány ilyennel foglalkozik" — kéri egy 14 éves, nyolcadikos lány vidékről. S mert a hasonló jellegű kérdések naponta visszatérnek (s mert levelezésünk során naponta vállaljuk a „cinkosságot": írunk álfeladót a borítékra, küldjük válaszainkat rokon, nagymama, barátnő, sőt sokszor az iskola címére), úgy gondoljuk: nem mehetünk el szó nélkül az esetek mellett.*

Már csak azért sem, mert a levelek nagy részében nem szigorú titkokról van szó (akad természetesen néhány egészen belső dolog, de ez a kevesebb). Olyan kérdésekről inkább, amik az élet velejárójaként foglalkoztatják a tizenéveseket. Ezért különösen mellbevágó az a bizalmatlanság, amit a levelek alapján néhány szülő részéről érzünk. Vagy fordítva: az őszinteségnek a hiánya, amely fel sem tételezi egy-két tizenévesben, hogy a legkézenfekvőbb megoldást válassza: kérdéseivel szüleihez forduljon. De legyen bármelyik oldalon a hiba, a levelek felbontását, avagy eldugását gyermekeinkkel szemben is helytelennek, sértőnek tartjuk. A személyiségi jog tiszteletben tartása éppen ezzel kezdődik: apák és anyák magukkal egyenrangúnak tekintik gyereküket. Ehhez mérten kellene felfogniuk az első igazán személyes ügyeket. Akár még a pici titkokat is. Az a szülő, aki nem meri vállalni az addigi függőség első szakadásait, az saját magában, nevelésében bizonytalan. S bizonytalankodásán nem segít egy-egy elorozott levél vagy felbontott boríték. A gyereklelemény számtalan módot ismer a túlzott őrizet kijátszására.

Ha viszont nagyobb bizalmat követelünk a szülőktől, akkor csakis az őszinteség lehet a másik oldal, azaz a gyerekek alapállása. Sokszor a fölösleges titkolózás váltja ki a nagyok fokozott érdeklődését. Pedig a jobb taktika mindennél többet ér. Például: még a legtitkosabbnak tartott levelet is oda lehet adni apunak vagy anyunak. Talán éppen ez a nyíltság venné elejét rejtegetett figyelmüknek. De még jobb lenne, ha néhány kérdésben eleve kikérnétek szüleitek véleményét. Őszinteségért, bízzunk benne, bizalom jár cserébe.

JELIGE NÉLKÜL, *nevét és véleményét vállalva küldte el levelét Hegyi Éva harmadikos gimnazista, aki nem kevesebbet: több őszinteséget, nyíltságot kér számon — rajtunk. „Kérem, a saját érdekükben adjanak és merjenek bővebb felvilágosítást adni, és ne törődjenek a szokásokkal. Talán sikerül egészségesebb szemléletet létrehozni, s megváltoztatni az eddigi tévhiteket, megszüntetni a tabukat." A leendő tanárnő írásának minden szavával egyetértünk, s vállalnánk is az általa megkövetelt nyíltságot a testi kapcsolatok témáiban. Akkor, ha nem éreznénk úgy, hogy van ennél néhány fontosabb és sürgetőbb tennivalónk is. Például felkészíteni a tizenéveseket — lányt és fiút — arra, hogyan szerezzenek*

barátokat. Kapcsolataikban milyen értékek alapján döntsenek, s hogy kezeljék azt a különös érzést, ami a szeretet. Ha ezt (és még sok más hasonló alapfogalmat) sikerülne rovatunk cikkeivel helyretenni, bátrabban fordulhatnánk egyéb kérdésekhez. Bár akkor már nem is lenne annyi gond, bizonytalanság és butaság a szerelem körül. Hiszen az élet alapkérdéseiben felelősséggel döntők hasonló biztonsággal állnának meg lábukon a párkapcsolatokban is. Köszönjük a véleményt, mi is még jobban törekszünk a nyíltságra — minden kérdésben.

KIS PROBLÉMA ÉS MÉGIS NAGY — *választotta meg jeligéjét az a 14 éves vidéki lány, aki arra keres választ: hogyan ismerkedjen másokkal, hogyan szerezzen barátokat? „Az emberek nem érnek rá, hogy bármit is megismerjenek. Csupa kész holmit vásárolnak. De mivel barátságkereskedők nem léteznek, az embereknek nincsenek is barátaik" — oktat mindannyiunkat Saint-Exupery A kis herceg című könyvében a róka. S bár sokszor hangoztatjuk: mindenki számára használható receptet nem adhatunk, ettől a rókától azonban fontos dolgot tanulhatunk.*

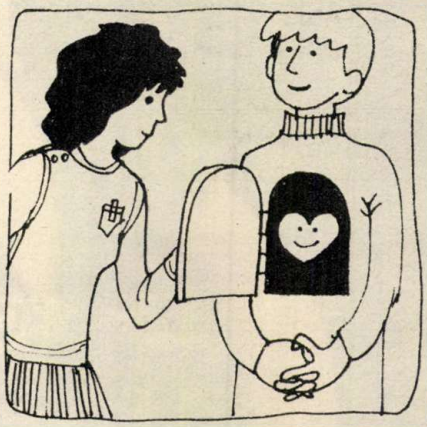

Azt, hogy a kapcsolatteremtés alapja is az ismeretszerzés. Ha tetszik, ha nem: a tanulás. Bizony, az emberi kapcsolatokat is tanulni, gyakorolni kell. Méghozzá úgy, hogy először is igyekszel megismerni önmagadat. Másodszor arra törekszel, hogy megismerd a másikat. Ez a folyamat nem egyszerű, s nem is megy egyik percről a másikra. Ráadásul az ismerkedéshez újabb ismeretek kellenek: olvasás, film, zene, egy-egy jó vitatéma, amiről lehet beszélgetni. Ez nem könnyű, különösen akkor, ha valaki — mint levélírónk írja — nem tudja, „mit lehet elmondani egy fiúnak, és hogy egyáltalán miről beszéljünk. Ha akad is valami jó téma, nem tudom színesen elmondani, sőt sehogy sem." Nehezen megszólaló levélírónknak sok-sok olvasást ajánlunk: az irodalom mindig csiszolja saját stílusunkat is. Témát is ad, sőt gondolatokat, amit újra lehet gondolni, saját véleményeddel kiegészíteni. Innen már csak egy lépés a szavak megformálása. De ha zavar a másik, kezdd el a beszélgetést hozzád közelálló emberrel. S ha így gyakorolsz egy kicsit, nem jössz zavarba mások előtt sem. Azt viszont, hogy ki legyen ez a másik, neked kell eldönteni. Ha az osztályban, iskolában nem találsz partnert (bár ebben kételkedünk), keress másutt, például szakkörben, vagy klubban. A levelezés is módja

AL

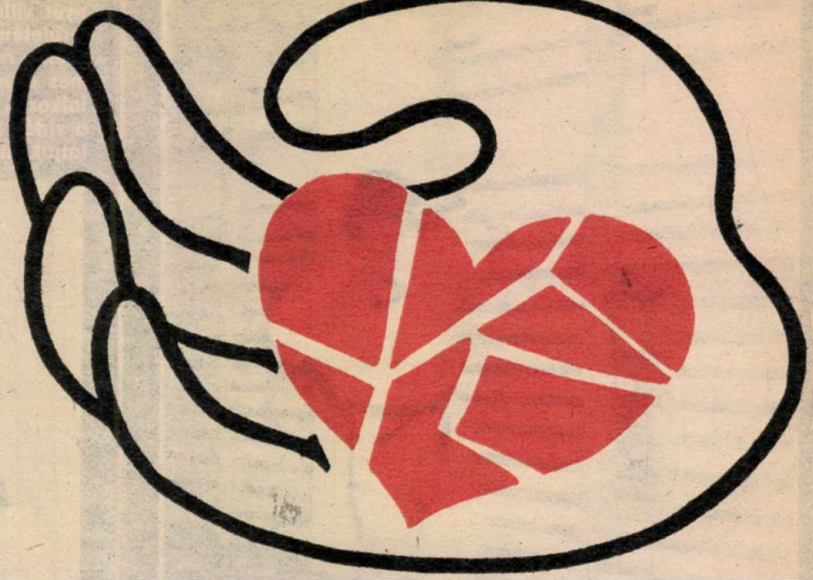

lehet a kapcsolatok elindításának. Abban is igazad lehet, hogy eddig saját magad zártad be magad: élj nyitottabban, s környezetedben biztos akad majd fiú — még ha nem is „szuper" —, aki felfigyel rád.

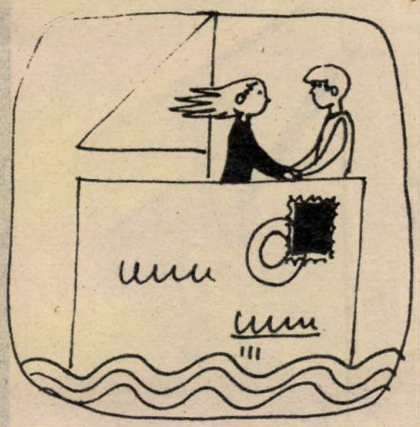

B. ZS. *Szombathelyről éppen azt bizonyítja: levél is lehet egy kapcsolat útnak indítója. Mi is úgy érezzük: aki fontosnak tartja a másikat és ilyen levelet ír, annak válaszolni kell. Különösen, ha te is igazi barátnőre vágyódsz. Menj el nyugodtan a szakkörbe, és örülj az ismeretlen felkérésének!*

ROZMARING *viszont „túl aggódik" barátnőjéért. Még akkor is, ha két ilyen elválást mi is soknak és fájdalmasnak tartunk. Ebben a korban — 17 évesek vagytok — viszont már egyedül is lehet, sőt legtöbbször egyedül kell vállalni a legnehezebb pillanatokat is. Arra vigyázz, hogy aggódásod nehogy fokozza barátnőd elkeseredését, inkább igyekezz „kiemelni" őt pesszimista hangulatából. Verseidet köszönjük: egészen izgalmasak és egészen szépek.*

BEFEJEZETLEN TÖRTÉNET *jeligét választott egy kitűnően tanuló hetedikes lány. Kicsit mozgássérült vagy, a fiúk barátkoznak veled, de nem úgy, mint a többi lánnyal. Azt kérdezed: hogyan győzd meg őket arról, hogy te sem vagy más? Viselkedéseddel éreztesd: éppen olyan vagy, mint a többiek.*

***A* SZŐKÉSBARNA SZERELEM** *jelige küldőjét szerényebb ruházata, rövidlátása, kis növése miatt gúnyolják osztálytársai. Neked mondjuk, de mindegyikőtökhöz szólunk, amikor arra figyelmeztetünk benneteket: nagyon veszélyes dolog ez! Meglehet, csak játéknak fogjátok föl, de gondoltatok-e arra, milyen fájdalmat okozhattok társaitoknak? Ahogy egy közösség egy életre szóló sérülést tud okozni az inkább megértésre, mint bántásra várónak, ugyanígy egy gyerekközösségnek van ereje arra, hogy maga közé emeljen nálánál elesettebbet is. Reméljük, osztálytársaid közül néhányan magukra ismernek. Neked erőt kívánunk nehéz családi életed és iskolabeli helyzeted elviseléséhez.*

SZERETNÉM, HA SZERETNÉNEK! *— írja az a lány, aki állítólagos kövérsége miatt célpontja osztálytársai csúfolódásának. S aki a legjobban gúnyolódik rajta, az éppen egy kövér fiú... Neked is csak azt tanácsolhatjuk: ne hallgass a gúnyos hangokra. A sírás nem segít. Győződj meg arról, hogy valóban túlsúlyos vagy-e? Először is nézd meg, hány centiméter magas vagy. Ebből vonj le százat, s az így kapott eredményt vesd össze testsúlyoddal. Ebben a korban az ideális testsúly a maradék centiméter-számnál 20 százalékkal alacsonyabb. Ha a százon fölüli magasságszámod és testsúlyod megegyezik, az már sok. S ha a kilogrammok meghaladják magasságod számát, akkor bizony változtatni kell életmódodon: helyes táplálkozással, sok mozgással kell kialakítanod ideális súlyodat. Szükség esetén fordulj orvoshoz.*

DINI *jeligére, egy félelemmel teli kisdiák írja: „mostanában nagyon rossz jegyeket kapok, pedig szüntelenül tanulok". Nem tréfálkozni akarunk, de nem lehet éppen a sok tanulás a rontás oka? A túlhajtás fáradtságot okozhat, s így még a nagyobb tudás sem mindig kamatozhat jó jeggyel. Nem valószínű, hogy tanáraid „utálata" a rosszabb osztályzatok oka. Nem írtad, hányadikos vagy, így csak találgatni tudjuk: nem a megnőtt tananyag kívánna-e egy másfajta tanulást? Az eddigi, megszokott módszeren talán nem változtattál. Az mindenesetre elgondolkodtató, hogy ugyanakkor a zeneiben ötöseid vannak. Jó lenne, ha a neked kedvesebb tantárgyakra fektetnél átmenetileg nagyobb súlyt. A sikerélmény átlendíthetne a holtponton.*

Többen érdeklődtek rovatunk telefonszolgálata iránt. A pszichológiai csoport tagjai minden hónap utolsó hétfőjén várják az érdeklődők hívását, elsősorban a BIZALOMMAL témaköréhez kapcsolódó kérdésekben. Legközelebb április 29-én hívhatjátok szerkesztőségünket 15—17 óra között a 321-987, 321-988 és a 321-989-es telefonszámon.

Várjuk címmel ellátott vagy jeligés leveleiteket. Címünk: Pajtás szerkesztősége, Budapest, Jászai Mari tér 5. 1397. A borítékra írjátok rá: Bizalommal.

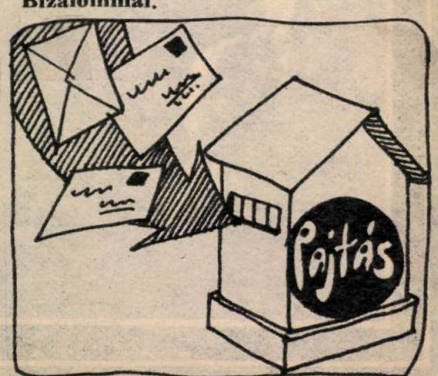

ÖTLETES ERŐFEJLESZTŐ gépet szerkesztettek Csehszlovákiában a küzdősportok üzői erőnlétének fokozására. Két hidraulikus munkahenger alkotja az erőgép „szívét". A dugattyúk elmozdításához szükséges erő változtatható, s az ellenállás pontosan beállítható a szerkezeten. Az új típusú erőgép azért is hasznos, mert egyszerre terhelhető a két kar, de különböző módon – így az egyes támadó- vagy védekező mozdulatok végrehajtásához szükséges mozgások optimális erőigényét könnyű összehangolni.

TÜRKMÉNIÁBAN már a nyárra készülnek: kipróbálják azokat a berendezéseket, amelyek segítségével a nap fényét villamos energiává alakíthatják át. A köztársaság területén levő homokpusztaságban, a Karakumban évente nagyon sok a napsütéses órák száma, ezért érdemes ezen a vidéken a napenergia hasznosításával foglalkozni. Amennyiben kellő hatásfokot tudnak elérni, úgy a vidék meteorológiai állomásait, rádió-átjátszó telepeit látják majd el a napenergiából nyert villamos árammal.

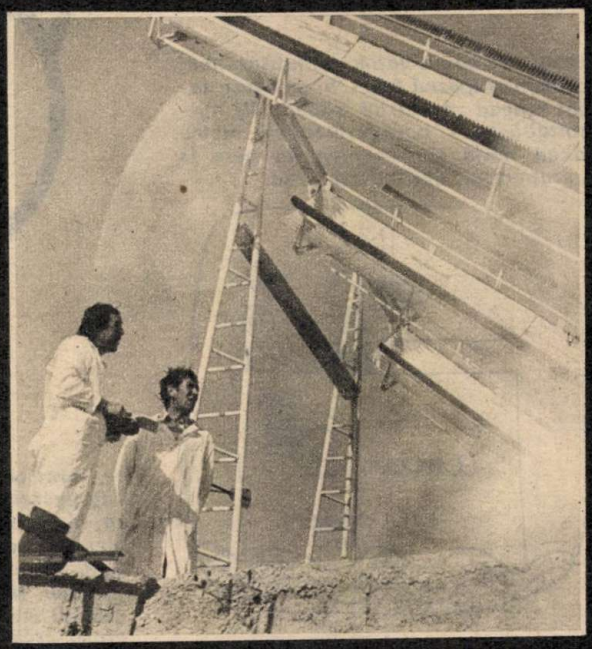

„JÓ REGGELT, KATICABOGÁR!" – Az első tavaszi napsugár kicsalogatta téli búvóhelyéről kedvenceinket, a katicákat is. Legalábbis azokat, amelyeknek sikerült ősszel megfelelően védett, fagymentes, száraz zugot találniuk az átteleléshez. Erre megfeleltek a fák kéregrepedései, a kövek vagy az avar alatti zugok, valamint az épületek falának hézagai, a vakolat rései stb. Sok múlik a búvóhely szárazságán, a katicák ugyanis sokkal jobban elviselik téli nyugalmukban a hideget, mint a nedvességet. Tudjátok-e, hogy a katicabogarak (más néven bödék) mindenevők? Többségük hasznos, mert levél- és pajzstetvekkel táplálkozik.

A FIATALOK KÖNNYEBBEN ELVISELIK a nagy zajt, mint az idősebbek – állapították meg sokoldalú mérésekkel az NDK-beli Bányászati Akadémia szakértői. Körülbelül 25 éves korra tehető az a határ, amikor a szervezet már érzékenyebben reagál a nagy zajra. A szellemi munkát jobban zavarja a hangos környezet, mint a fizikait, az utóbbira például a 90 decibeles zajszint még serkentőleg hat, de a 102 decibeles zaj már egyértelműen rontja a teljesítményt, elvonja a figyelmet, s ez gyakran okozhat baleseteket.

FÜRKÉSZŐ

ROVATVEZETŐ · MONTSKÓ ÉVA

AZ ŰRFELVÉTELEK és a műholdas mérések bebizonyították a geológusok feltevését: bolygónk kontinensei állandóan mozgásban vannak. Európa például évente mintegy másfél centiméternyit távolodik Amerikától, Ausztrália viszont ugyanennyi idő alatt 7 centiméterrel közelebb kerül a Hawaii-szigetekhez. Az India és Dél-Amerika közötti távolság is nő évente 5-6 centiméternyit és az északamerikai kontinens is távolodik a csendes-óceáni lemeztől.

A VILÁG ERDŐTERÜLETÉT 10 millió négyzetkilométerre becsülik napjainkban, de sajnos ez a mennyiség egyre fogyatkozik. Évente mintegy 90 ezer négyzetkilométernyi erdőt irtanak ki, s majdnem 100 ezer négyzetkilométernyi pusztul el a környezetszennyezés miatt a levegőbe kerülő szén-, nitrogén- és kéndioxid, valamint más mérgező gázok miatt. Az erdőtelepítések mértéke nem éri el a pusztulását – figyelmeztetnek a környezetvédelmi szakemberek. Védeni kell minden egyes fát, zöld területet, mert az erdők pusztulása veszélyezteti bolygónk életkörülményeit.

ENERGIATAKARÉKOSSÁG ide, üzemanyaggondok oda, a világ autótermelése évről évre nő: ma már több mint 40 millió gépkocsi évenként. Japánban gyártják a legtöbbet, évi 11 millió darabot meghaladó mennyiséget, az USA csak a második helyen áll a versenyben a mintegy 9 milliós termelésével. Az autógyárak versenyében a General Motors vezet, ezt követi a Ford, majd a Toyota és a Nissan cég. A képen látható versenyautó a Porsche 944 Turbo. Ez az autógyár inkább „minőségi" autóival, mint nagy darabszámú termelékenységével hódít az autópiacon.

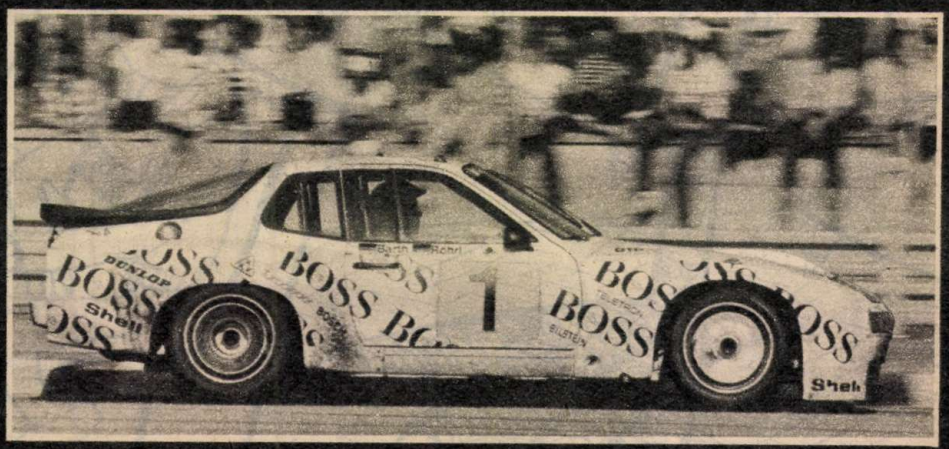

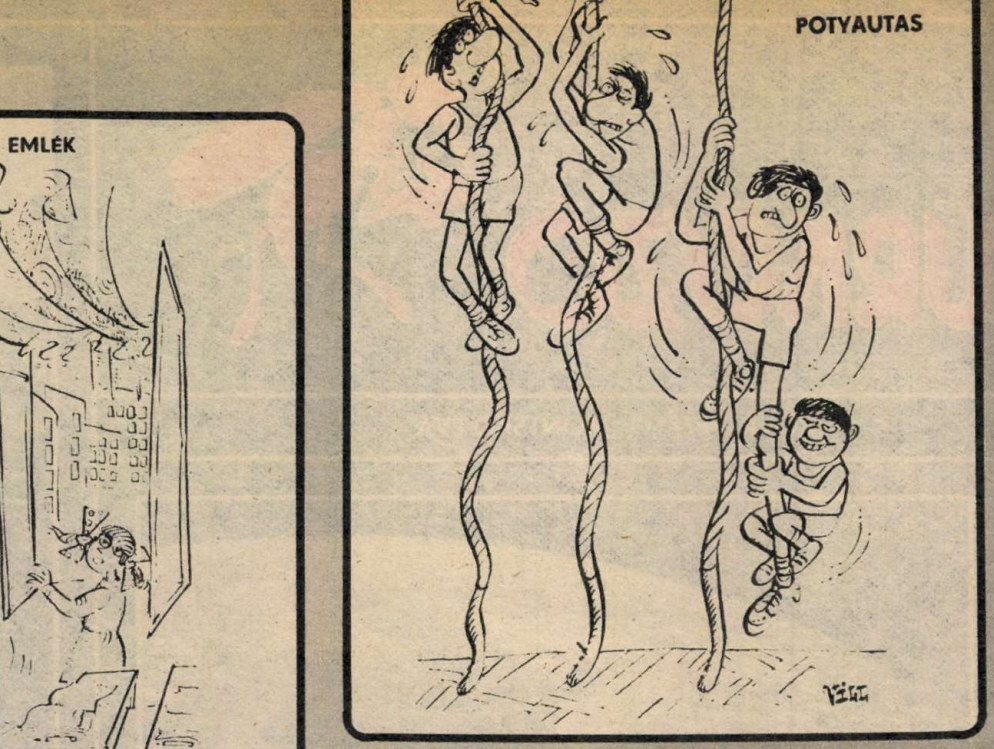

SULI BULIK

FÖLDES VILMOS RAJZAI

— Gyerekek, írjatok fogalmazást egy érdekes kalandról, amely veletek történt meg!

Bence percek alatt elkészül:

„Velem egy olyan érdekes dolog történt, hogy nem is találok szavakat a leírására."

*

„. . . és I. Lipót után hasonnevű fia, II. Henrik lett az uralkodó . . ."

*

Ferkó: Pisti, a te anyukád tanárnő, mégsem tudsz egy szót sem leírni.

Pisti: A te papád meg fogorvos, még sincs a kistestvérednek egyetlen foga sem.

*

Tanár: Nos, Peti, hogyan tudod bebizonyítani, hogy a föld gömbölyű?

Peti: De tanár bácsi, én

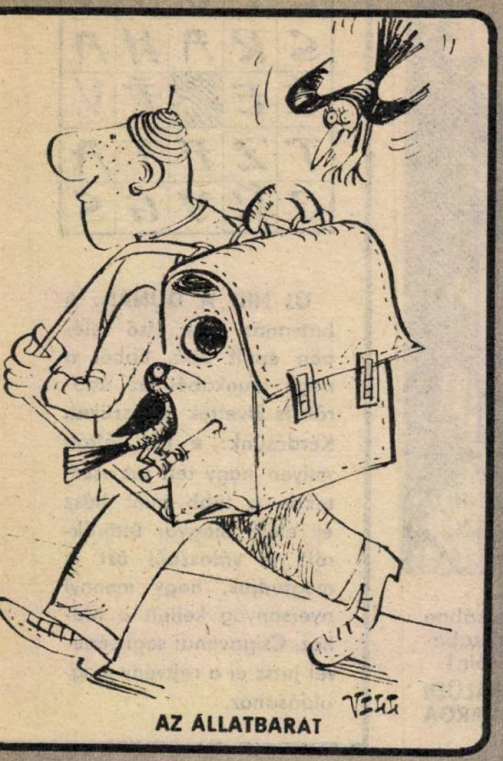

AZ ÁLLATBARAT

ISKOLAFOGÁSZAT

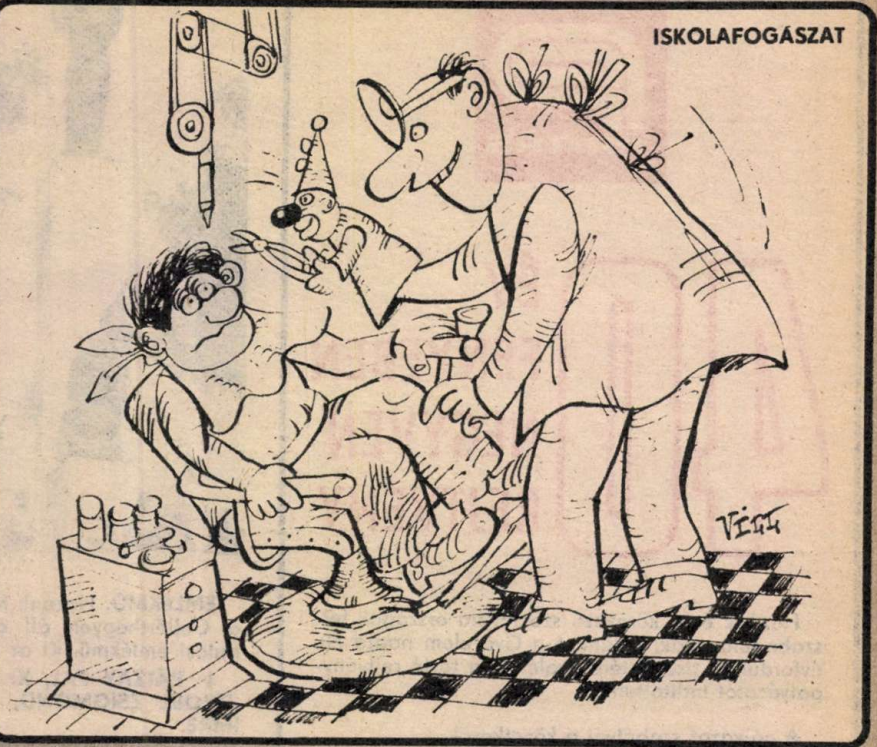

STILUSOSAN

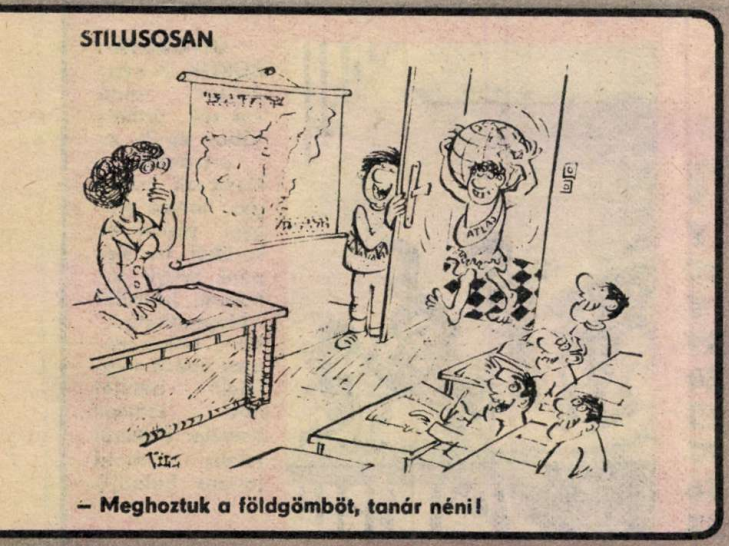

– Meghoztuk a földgömböt, tanár néni!

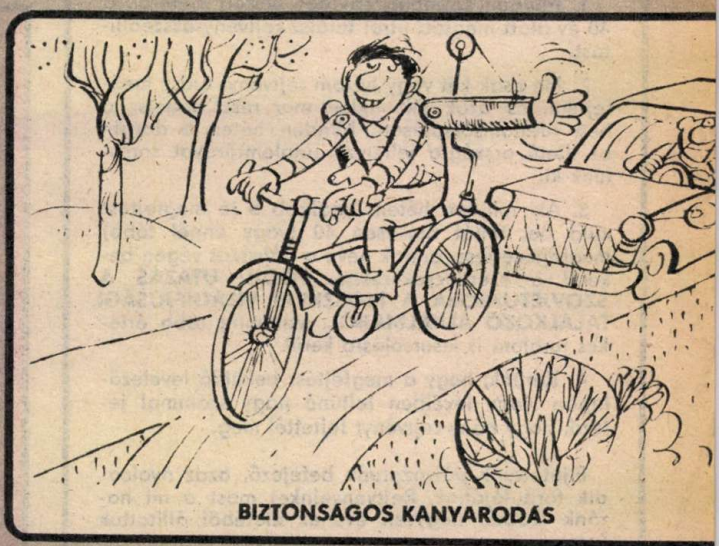

BIZTONSÁGOS KANYARODÁS

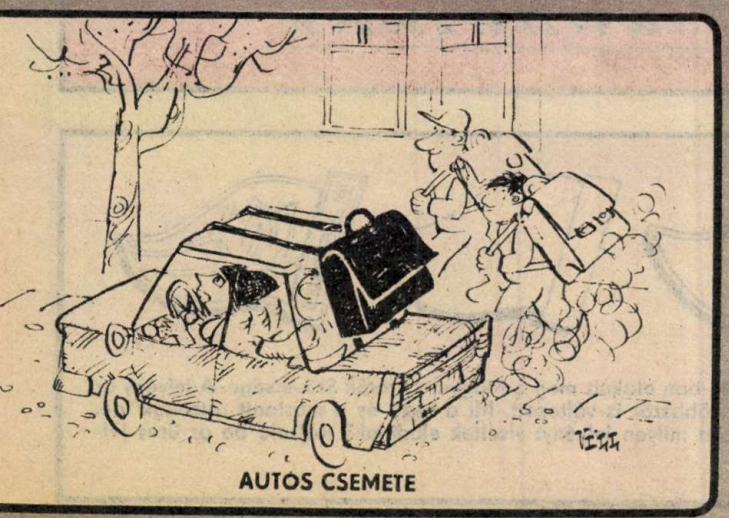

AUTÓS CSEMETE

nem állítottam, hogy gömbölyű . . .

*

— Milyen szavakat nevezünk rokonértelmű szavaknak?

— Azokat, amelyeket akkor használunk, ha nem tudjuk helyesen leírni azt, amelyiket kellett volna.

*

Dolgozat a gombáról.

„A gomba rendszerint nedves helyen szokott nőni, éppen ezért majdnem mindig esernyő formája van."

Magyar dolgozat. Címe: „Mi a lustaság?"

Az egyik dolgozat első két oldala teljesen üres, és a harmadik oldalon is csak egyetlen szó áll:

„Ez!"

*

— Papa, le tudod írni a nevedet becsukott szemmel?

— Hááát . . . azt hiszem, igen.

— Remek. Akkor most csukd be a szemedet, és írd alá az ellenőrzőmet!

PAJTÁS

40 ÉV FÉNYÉBEN NEGYVEN REJTVÉNY

Hazánk és a környező szocialista országok felszabadulásának, valamint a Győzelem napja 40. évfordulója tiszteletére nyolc hétig tartó rejtvénypályázatot indítottunk.

A pályázat szabályai a következők:

1. Minden számban egy-egy ország életéről, a 40 év alatt megtett útról találsz rejtvény-összeállítást.

2. Ha csak két vagy három rejtvényt tudsz megfejteni, és azok jók, akkor már részt vehetsz a heti jutalomsorsoláson. Minden héten 5 darab, az illető országra jellemző jutalomtárgyat sorsolunk ki.

3. Aki minden héten legalább 5 jó megfejtést küld be, tehát összesen 40 (vagy ennél több) megfejtése lesz, annak neve a pályázat végén bekerül a szerencsekerekébe. **FŐDÍJ: UTAZÁS A SZOVJETUNIÓBA A MOSZKVAI VILÁGIFJÚSÁGI TALÁLKOZÓ ALKALMÁBÓL.** Valamint több értékes jutalom is kisorsolásra kerül.

4. Kérünk, hogy a megfejtést beküldő levelezőlapon vagy levélben feltűnő nagy számmal jelezd, hogy hány rejtvényt fejtettél meg.

Eljutottunk pályázatunk befejező, azaz nyolcadik fordulójához. Rejtvényeinket most a mi hazánk szabad negyven évének életéből állítottuk össze.

Beküldési határidő: április 9. A levelezőlapra vagy levélborítékra írd rá: „40 ÉV FÉNYÉBEN".

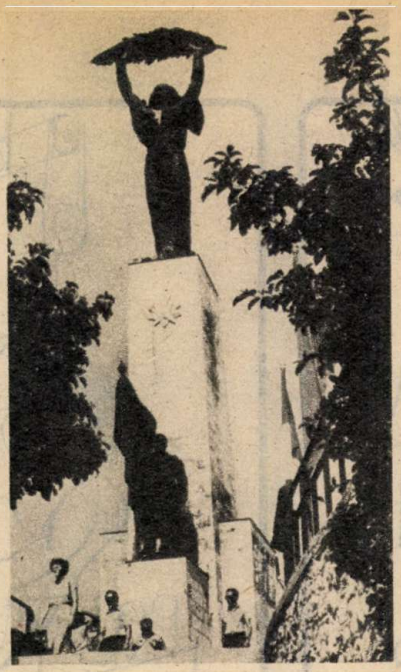

EMLÉKMŰ. Hazánk fővárosában a Gellérthegyen áll a felszabadulási emlékmű. Ki az alkotója?

1: PÁTZAY PÁL, X: KISFALUDI STROBL ZSIGMOND, 2: VARGA IMRE.

E	T	O	N	N
S	R	A	H	A
É	E		É	V
T	Z	E	T	A
J	Ű	V	G	S

ÚJ HÍD A DUNÁN. A hatvanas évek első felében épült újjá. Ebből a nagy munkából az úttörők is kivették a részüket. Kérdésünk: e híd láttán milyen nagy tett jut eszetekbe a több mint húsz év előtti magyar úttörőkről? A válaszból azt is megtudjuk, hogy mennyi nyersanyag kellett a hídhoz. Csigavonal segítségével jutsz el a rejtvény megoldásához.

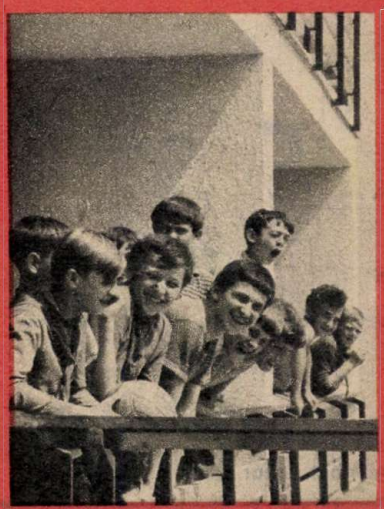

3 1 19 1 33 24 22 15 36 33 33

26 30 27 39 2 30 24 31

ÚTTÖRŐTÁBOROK. A négy évtized alatt sok-sok úttörőtábor épült az országban. Nemcsak országos, hanem megyei, városi és kerületi is. Képünk melyik táborban készült? Megtudhatod, ha a teljes magyar ábécé megfelelő betűjét írod a számok helyére. (Föntről lefelé, majd jobbra haladj!)

NYERTESEK

A „40 ÉV FÉNYÉBEN 40 REJTVÉNY" pályázat harmadik fordulójának nyertesei: Rágyánszki Ákos, Monor; Horváth László, Kerepestarcsa; Bocskor Irén, Magosliget; Jóna Tibor, Bp. II.; Klujber Krisztina, Bonyhád.

A nyereményeket postán küldjük el.

JELVÉNYÜNK. 1946-ban alakult meg a Magyar Úttörők Szövetsége. A jelvény az elmúlt 39 év alatt többször is változott. Mi a régit és a mostanit rajzoltuk ide. Vajon a kettő között milyen jelvényt viseltek elődeink? Rajzold be az üres jelvénybe!

A FRESKÓ. Domanovszky Endre híres képe díszíti a dunaújvárosi Dunai Vasmű kapubejáratát. Mi a műalkotás címe:

1. Munkás–paraszt barátság. X. Az új kenyér ünnepe. 2. Falusi vendégek a városban.

Ő Karika Joli

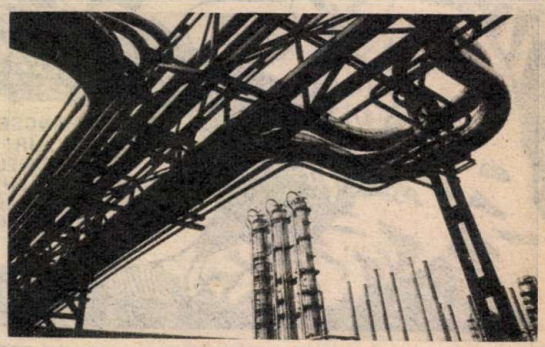

GYÁR A DUNA PARTJÁN. A kép és a megfelelő sorrendbe rakott betűk segítségével mondd meg, hogy milyen iparág munkásai dolgoznak a nagy folyó partján?

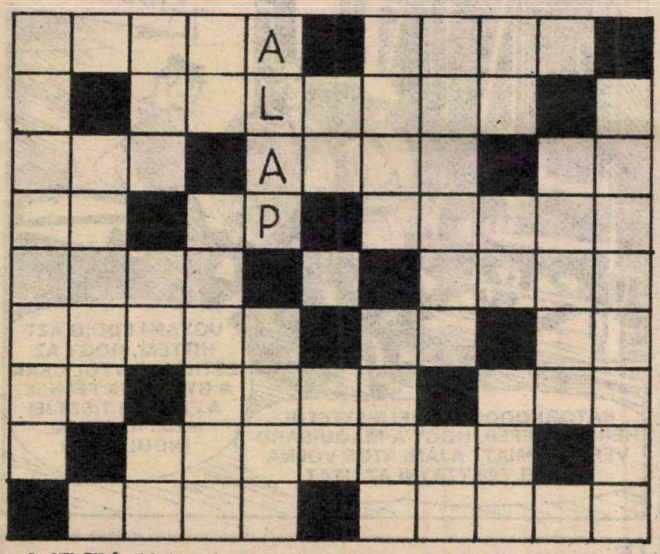

A JELSZÓ. Helyezd el az alábbi szavakat, betűcsoportokat a hálóban. Egy szót könnyítésül beírtunk. A megmaradt szavakból már könnyen össze tudod rakni azt a jelszót, amely közvetlenül a felszabadulás után született. Megfejtésként ezt kell beküldened.

Kétbetűsek: AR, BE, EG, EH, ES ÉÉ, ÉP, IS, KÁ, LÁ, MA, ÖŐ, SS, ZÉ, **Hárombetűsek:** LES, LNY, ŐRE, UTE. **Négybetűsek:** AFIT, ALAG, ARAT, DÁMA, EMEL, LIBA, LILA, LŐTE, MAMA, ÚJJÁ. **Ötbetűsek:** AGYAG, ÉRTSE, GYÖRK, GYULA, LEHEL, RÉMES. **Hatbetűsek:** ÉLELEM, FÁTYLA, MAGYAR. **Hétbetűsek:** TÁLALÁS, KELEMEN. **Nyolcbetűsek:** BÉKESSÉG, GYŐZELEM, SZÜLETÉS.

FILMEK. A hat film közül öt a felszabadulás után készült, egyiket azonban már azelőtt is láthatták a nézők. Melyik hát a „kakukktojás"?

VALAHOL EURÓPÁBAN – FÖLTÁMADOTT A TENGER – A BESZÉLŐ KÖNTÖS – A TIZEDES MEG A TÖBBIEK – ÉN ÉS A NAGYAPÁM – MEPHISTO.

SPORTOLÓINK. Sok híres versenyzőnk közül hármat választottunk ki. A képeket számokkal, a neveket nagybetűkkel, mondásaikat kisbetűkkel jelöltük. Ezek alapján állapítsd meg, hogy ki kicsoda és ki mit mondott.

A: GÁSPÁR TAMÁS B: GEDŐVÁRI IMRE C: NAGY BÉLA

a: „Egy nagy világversenyen csak egy nullás találat miatt szorultam le a dobogóról."

b: „Azt mondták rólam, hogy az elmúlt évben én voltam a legjobb magyar férfi sportoló."

c: „Két szovjet versenyző mellett én is dobogóra álltam 1980 augusztusában."

ORDASOK KÖZÖTT 12

DOLD-MIHAJLIK regénye nyomán írta Cs. Horváth Tibor, rajzolta Sebők Imre

AZ OKOSKODÁS MEGGYŐZI A MÉRNÖKÖT. AZÉRT SZÓKÖTT MEG, HOGY A CÉLZÓBERENDEZÉS GYÁRTÁSI LEÍRÁSÁT ÁTADJA A SZÖVETSÉGESEKHEZ. ERRE MOST ITT AZ ALKALOM.

67.

ISTEN ÖNNEL!

SOK SZERENCSÉT, MÉRNÖK ÚR! MÉG MA ÉJJEL IGYEKEZZÉK ELJUTNI A HEGYEK KÖZÉ, A MAQUISARD-OKHOZ!

68.

„GYŐZELEM! AZ ELSŐ IGAZI GYŐZELEM!" – GOLDRING UJJONGANI SZERETNE ÖRÖMÉBEN. MIKÖZBEN SZÁGULDVA KÖZELEDIK SAINT-RHÉMYHEZ, GONDOLATAI ELKALANDOZNAK ARRA MESSZE, KELET FELÉ, AHOL HAMAROSAN TANULMÁNYOZNI KEZDIK MAJD AZ ÉRTÉKES MŰSZER TERVEIT.

NÉHÁNY NAP MÚLVA TÁBORNOKA HÍVATJA.

69.

AZ ESTI GYORSSAL ILLUSZTRIS VENDÉGEINK ÉRKEZNEK CHAMBERY-BE. HERR PFEIFFER, A KITŰNŐ SZÓNOK, GÖBBELS JOBBKEZE, ÉS BERTINA GRAUSAMELL. AZ ÖNFELADATA LESZ, HADNAGY ÚR, HOGY BIZTOS KATONAI FEDEZETTEL SAINT-RHÉMYBE KÍSÉRJE ŐKET.

70.

CHAMBERY

BÁTORKODOM FIGYELMEZTETNI, HERR PFEIFFER, HOGY A MAQUISARD VESZÉLY MIATT AJÁNLATOS VOLNA REGGEL FOLYTATNI AZ UTAT.

UGYAN! EDDIG AZT HITTEM, HOGY AZ ESTHOMÁLYTÓL CSAK A GYEREKEK FÉLNEK. A FÜHRER TISZTJEI NEM. AZONNAL INDULJUNK!

71.

TALÁN... HM!... MÉGIS VISSZAFORDULHATNÁNK! NEM GONDOLJA, HADNAGY ÚR?

HEINRICH MAGÁBAN ELMOSOLYODIK. A RENGETEG ERDŐ LÁTTÁN A PÓKHASÚ SZÁJHŐSNEK MÉGIS INÁBA SZÁLLT A BÁTORSÁGA!

72.

MIELŐTT MEGSZÓLALHATNA, VAD GÉPPISZTOLYKEREPELÉS HASÍT BELE AZ ÉJSZAKA CSENDJÉBE.

FOLYTATJUK

CÉLBA ÉRT AZ ÖTPRÓBA

Húsz méternyire a rajttól történt a dolog. Javos Anikó, a dunaújvárosiak aranyvárományosa rosszul lépett az ötszáz méteres síkfutás legelső kanyarjában. Ült a futópálya gumiszőnyegén, s csodálkozva nézte, ahogy elfut mellette a mezőny. S ott ülne tán még ma is, ha Lipták Gyula edző dörgő szava el nem ér hozzá:

— Fölkelsz és megvered őket!

Más talán legyintett volna. Csakhogy Javos Anikó Lipták-tanítvány. Azt tette tehát, amit edzője parancsolt: fölkelt, utánaeredt a mezőnynek, a cél előtt húsz méterrel már együtt lépett a többiekkel. A célba viszont már egyedül érkezett. „Lipták-recept" szerint — győzött.

— Négy olyan gyerekem van — lelkesedett a lány sikere láttán Lipták Gyula —, aki jelenlegi tehetsége alapján a „holnap" felnőtt válogatottja lehet.

Benedeczky Zoltán a fiúk 800 méteres versenyében kétséget sem hagyott afelől: ki a legjobb a korosztály rangos nemzetközi mezőnyében. A jókötésű fiú a rajt után az élre állt, végig vezetett, s hétszázötven méter lefutása után még arra is volt ereje, hogy hajrázzon.

— Ugye, igazam volt? — kérdezgette inkább csak magától, mint másoktól Lipták tanár úr. A helyeslés pedig arra vonatkozott, hogy Zolit maga hozta be faluról a városba, új iskolába, azzal, hogy atlétát farag belőle.

— Nem volt a mi családunkban atléta egy sem — magyarázta a győzelem után Benedeczky Zoli édesapja. — Mi meg sem tudtuk volna állapítani, hogy Zoli jól fut-e vagy sem. De a tanár úr addig magyarázott, hogy hittünk neki. Most meg azt mondta: a fiú tehetséges és nyernie kell. És mi biztosak voltunk a győzelemben.

Nem volt vita afelett sem, hogy ki nyeri Dunaújvárosban a fiúk magasugróversenyét. A bolgár Ivajlo Angelov különös, könnyed, mesteri súlypontáthelyezéses ugrásával úgy vert húsz centimétert (!) a mezőnyre, hogy másik tíz még a lábában maradt. Amikor fölállt az ugráshoz, az egész csarnok elnémult. Amikor nekifutott, mindenki visszafojtotta lélegzetét. Amikor pedig sikerrel vette a felnőtt ugróknak is dicséretére váló magasságot, bolgárok és csehszlovákok, lengyelek és magyarok egy emberként tapsoltak a nyurga fiúnak.

— Ha nincs ez a verseny, talán sohasem tudjuk meg, mire képes a fiú! — örült a magasugró győzelmének, s a bolgár csapat szereplésének Encso Encsev, testvérlapunk, a Szeptemvrijcse szerkesztője. — Ma már mindannyian belátjuk: igazuk volt a magyaroknak, amikor megrendezték ezt a nemzetközi viadalt. S hogy egyetértésünket tovább erősítsük, jövőre mi vállaljuk a rendező szerepét!

Bolgár barátaink vállalását nagy ováció fogadta a verseny díjkiosztóján. Hiszen nem kevesebbet jelent ez a döntés, minthogy az ötpróba — célba érkezett. Az ötlet bölcsőjénél csak kevesen hittünk abban, hogy a hagyományos nyári Barátság négytusa versenyek mintájára megszervezhető egy téli, fedettpályás változat is. Dunaújváros néhány sportkedvelő vezetője, valamint a Pajtás szerkesztősége együttes lelkesedéséből született meg immár másodszor a PAJTÁS—BÉKE nemzetközi atlétikai ötpróba viadal, amely a sportversenyek mellett ezúttal is igazi gyerektalálkozó volt. Hiszen táncolni lehetett a diszkóban, a Pajtás-napon találkozhattak a résztvevők többek között Dévényi Tiborral és Görbe Nórával. S a versenyek közötti nagy beszélgetések újra azt erősítették: szükség van az effajta találkozókra.

Jövőre, Bulgáriában ismét találkozunk!

(Major)

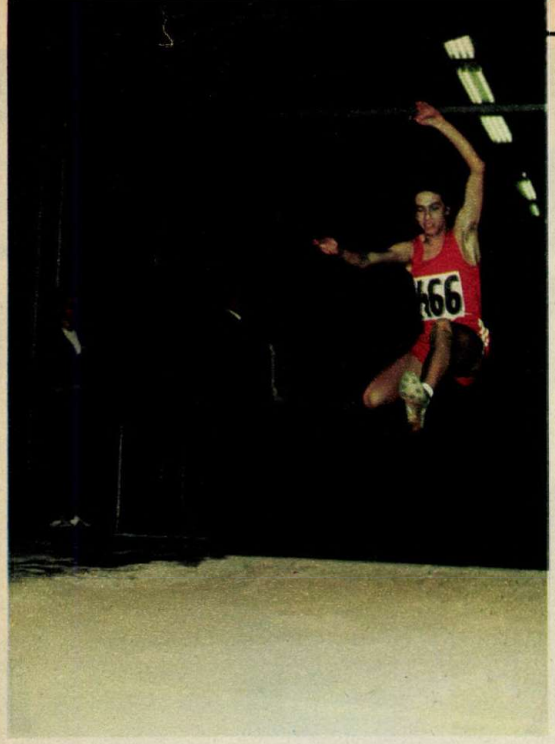

Benedeczky Zoli futásban győzött.
de távolugrásban sem vallott szégyent

Kitűnő stílus, mesteri súlypontozás.
Magasugrásban Angelov: 180 cm!

Váltófutás a város nagydíjáért:
Meggyesi Lilla Berta Attilának adja a botot

Fotó: Szalay Béla

A ma győztesei közül
ki lesz a holnap bajnoka?

Öt közül az egyik legnehezebb
próbatétel: a súlylökés.
A lányok itt sem
vallottak szégyent

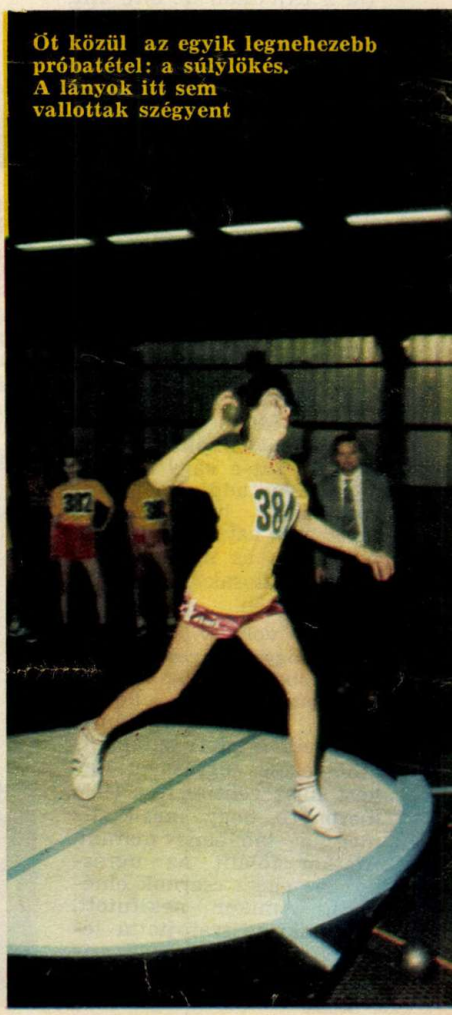

CÉLBA ÉRT AZ ÖTPRÓBA

Csehszlovák kislány az előfutamban: Janalikova a célban

Segítő kéz, gratulálók hada: ezért érdemes volt futni

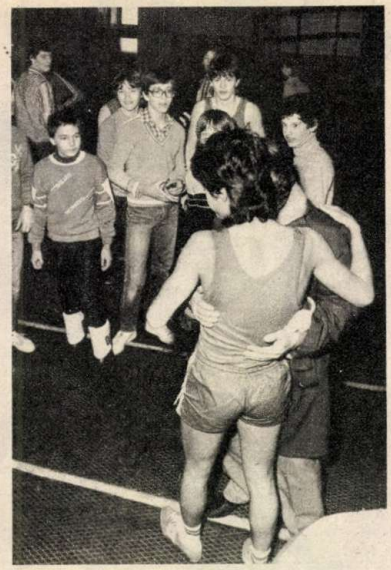

EREDMÉNYEK

II. Pajtás-Béke nemzetközi úttörő atlétikai ötpróba verseny. Eredmények. Lányok. 60 méteres síkfutás. 1. Konsztantinova Merlina (Bulgária), 7,5 mp. 2. Greta Zahova (Bulgária), 8,0 mp. 3. Bozsidarka Atanaszova (Bulgária), 8,1 mp. **Távolugrás.** Zsinka Ágnes 498 cm. 2. Merlina 480 cm. 3. Javos Anikó 478 cm. **Súlylökés:** 1. Kecliková Vesta (Csehszlovákia), 9,24 m. 2. Babrányi Tünde 9,02 m. 3. Meggyesi Lilla 8,69 m. **Magasugrás.** 1. Bozsidarka 150 cm. 2. Zsinka 148 cm. 3. Csapó Mónika 148 cm. **500 m síkfutás.** 1. Javos Anikó 1:22,7 mp. 2. Mathisz Andrea 1:23,7 mp. 3. Dajanova Todorka (Bulgária) 1:26,0 mp. **Összetett csapatban:** 1. Bulgária 1106. 2. Magyarország 1051. 3. Csehszlovákia 883.

Egyéni összetettben: 1. Merlina Konsztantina (Bulgária), 387 pont. 2. Javos 361, 3. Zahova (Bulgária) 360.

Fiúk. 60 m síkfutás. 1. Ivanov Alekszander (Bulgária), 7,3 mp. 2. Angelov Ivajlo (Bulgária), 7,5 mp. 3. Kinov Vladimir (Bulgária), 7,5 mp. **Távolugrás.** 1. Ivanov 567 cm. 2. Angelov 557 cm. 3. Berta Attila 545 cm. **Súlylökés:** 1. Benedeczky Zoltán 10,69 m. 2. Berta 10,01 m. 3. Angelov 9,78 m. **Magasugrás.** 1. Angelov 180 cm. 2. Kinov 160 cm. 3. Benedeczky 158 cm. **800 m síkfutás.** 1. Benedeczky 2:13,8 mp. 2. Angelov 2:16,7. 3. Jaroslav Stastni (Csehszlovákia), 2:21,1. **Egyéni összetettben.** 1. Angelov 401 pont, 2. Benedeczky 368, 3. Ivanov 355. **Összetett csapatban.** 1. Bulgária, 1079 pont. 2. Magyarország, 984. 3. Csehszlovákia 822 pont. **Hatszor egykörös folyamatos váltófutás (Dunaújváros nagydíjáért).** 1. Bulgária 3:36,5. 2. Magyarország A. 3:41,5. 3. Magyarország B. 3:53,2. **Az összetett csapatverseny végeredménye:** 1. Bulgária 2185 pont, 2. Magyarország 2035 pont, 3. Csehszlovákia 1705 pont, 4. Lengyelország 1095 pont.

PAJTÁS

A MAGYAR ÚTTÖRŐK SZÖVETSÉGÉNEK KÖZPONTI LAPJA

Főszerkesztő: SOMOS ÁGNES
Főszerkesztő-helyettes: BŐCS FERENC
Olvasószerkesztő: HORVÁTH ANITA
Művészeti szerkesztő: CZIFFERSZKY BÉLA, FORRAI JÁNOS

Kiadja az Ifjúsági Lap- és Könyvkiadó Vállalat
Felelős kiadó: DR. PETRUS GYÖRGY igazgató

Szerkesztőség: Budapest, Jászai Mari tér 5. 1397
Telefon: 321-987, 321-988, 321-989
Postafiók: Bp. 62. Pf. 508. 1397
Kiadóhivatal: Budapest, Révay u. 16. 1065
Telefon: 116-660
Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető a hírlapkézbesítő postahivataloknál, a kézbesítőknél és a Posta Központi Hírlap Irodánál (KHI Budapest, József nádor tér 1. 1900) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215—96 162 pénzforgalmi jelzőszámra.
Előfizetési díj: egész évre 153 Ft, I. félévre 85 Ft, II. félévre 68 Ft.

85.0621
Athenaeum Nyomda Budapest Rotációs mélynyomás
Felelős vezető: SZLÁVIK ANDRÁS vezérigazgató
HU ISSN 0030—9583
INDEX: 25 695

A beküldött kéziratokat, fotókat és rajzokat nem őrizzük meg és nem küldjük vissza.

Feladó:
magyar úttörők
és kisdobosok

A XIII. pártkongresszus küldöttének

Budapest Kongresszusi Központ

Magyarország

Géppel →

Kézzel → 1985

85/14
XL. ÉVF. • 1985. ÁPRILIS 11. • ÁRA: 4,50 Ft
PAJTÁS

A Pajtas RSG Beke Kupa nem szépségverseny, hanem a mozdulatok szépségének versenye. A ritmikus sportgimnasztika kezdő és haladó hódolói az idén is bemutathatják tudásukat Kazincbarcikán. (Részletes tájékoztató a 30. oldalon!)

FOTÓ: KARASZ LAJOS

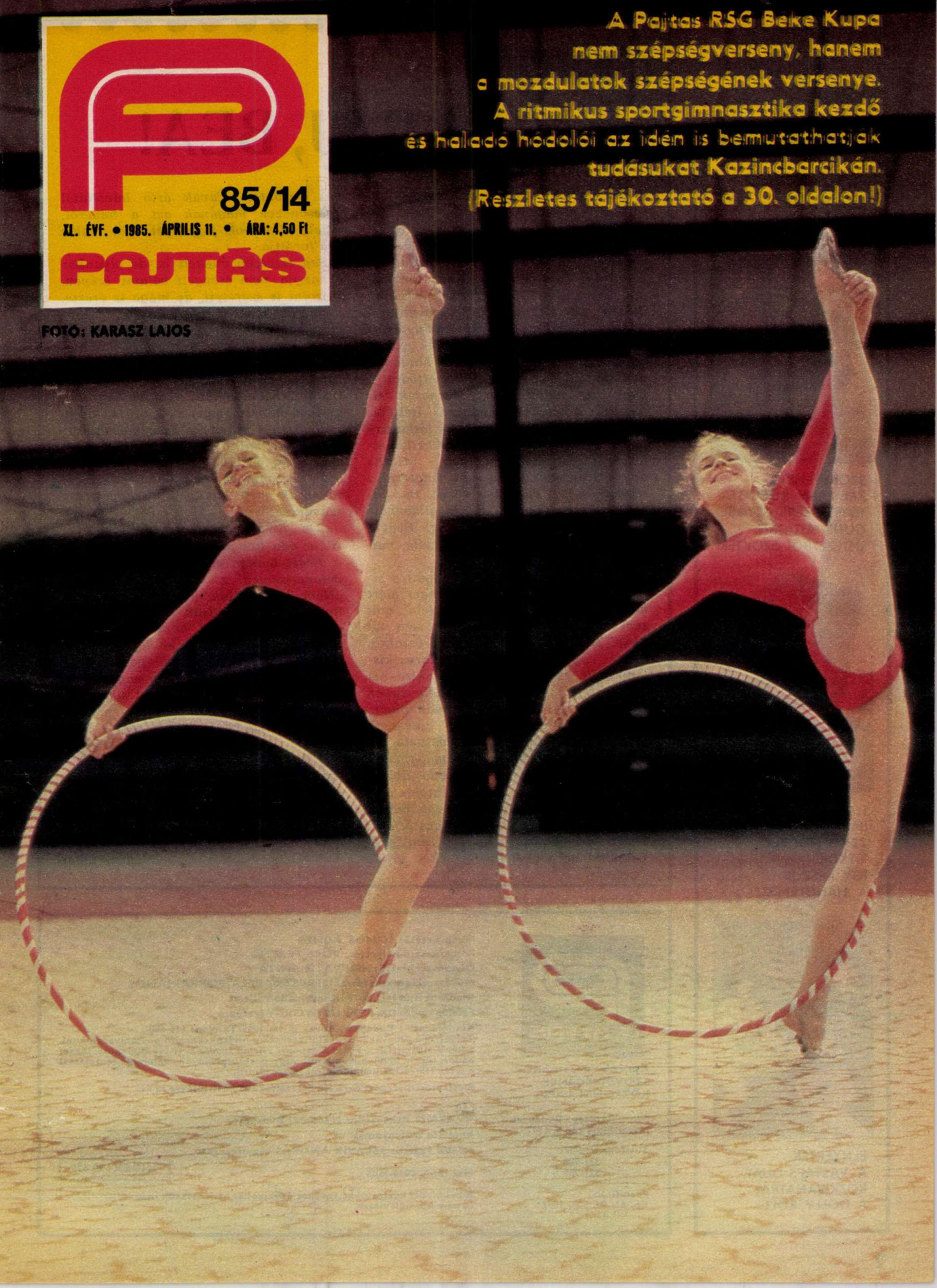

A KÖVETKEZŐ SZÁMUNK TARTALMÁBÓL:

SZÖKEVÉNYEK. KÉT LÁNY KOPOGTATOTT SZERKESZTŐSÉGÜNK AJTAJÁN. INTÉZETBŐL SZÖKTEK.

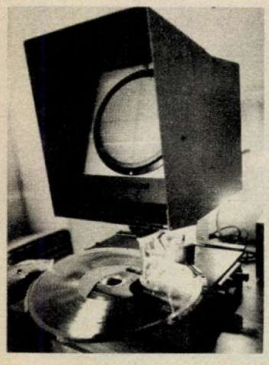

HANGOK A BARÁZDÁN. ZENEI MŰHELYTITKOK. ÍGY KÉSZÜL A HANGLEMEZ.

ELNYERTÉK A VASTAPS-DÍJAT. KÖZKÍVÁNATRA: A DOLLY ROLL.

margó

NEM BAJ, BEA!

Bea, nevezzük így, azon kevesek között volt az iskolában, akik hajlandónak mutatkoztak elindulni a költészet napján, a szavalóversenyen. De Bea nemcsak hajlandónak mutatkozott elvállalni a vers bemagolásának tortúráját, a szavalat kiérlelésének kínosan hosszú perceit, amikor tanárnőjével mintha nem csupán a költeményt, hanem őt magát is ízekre szedték volna, hogy olyan titkos részleteket hozzanak napvilágra, melyeket addig elfödött a „jótékony tudatlanság". Nemcsak elfogadta a pódiummagányra ítéltetés minden keservét. Hanem láthatóan nem is tekintette mindezt a kellemetlenséget elviselhetetlennek. Mintha úgy érezte volna, búsásan megtérül a réven, amit a vámon elveszít. Bea bizony sikerre vágyott. De fogalmazhatjuk ezt „emelkedettebben" is: Beát a mindünkben égő kívánság tüzelte, magát megmutatni.

Bea már csak azért is vágyott a sikerre, mert abból különben nem mért neki bőmarokkal a jósors. Nem volt sem túl szép, sem túl ügyes, sem túl fürge, sem túl eszes, sem túl erőszakos. Szóval egy nagyon rendes, takaros kislány volt ez a Bea. Olyan, akire azt mondják, hogy tizenkettő belőle éppen egy tucat. Ám az ember már olyan, hogy kifelé tekintve még csak-csak megy neki az ilyen „tucatolás", de befelé, magába tekintve csak magamagát szemlélheti, és ott olyan csoda dolgokat vehet észre, hogy önkéntelenül is berzenkedik az ellen, hogy őt mások amúgy egyszerűen „betucatolják". Ezért még áldozatot hozni sem rest. Esetünkben azt, hogy verseket bifláz be, másoktól, szavak értő bűvölőitől kölcsönözve magának azt a bűverőt, amely a mások figyelmét őrá, csakis őrá fordítja.

Bea szívesen énekelt is, de olyankor a hangja nem csengett valami szépen, rajzolni is szeretett, de maga is érezte, hogy az sem az igazi. Arra viszont élénken emlékezett, milyen egyöntetű sikert aratott már az óvodai ünnepélyen azzal, amikor előadta, hogy „Harap utca három alatt megnyílott a Kutyatár". Ezt élénken el tudta képzelni, amikor mondta, nem volt olyan kiáltó különbség a szándéka és a megvalósulás között, mint amikor énekelt, rajzolt, vagy kislabdát dobott. Ezért azután seregnyi verset tudott, pedig nem ragadtak meg könnyen az agyában a szavak.

„De hiszen ez a gyerek raccsol!", súgta oda kollégáinak a tanárnő. Nem a Beáé, hanem az, aki az iskolai szavalóversenyen a zsüri elnöke volt. „Nem járathatjuk le az iskolát azzal, hogy tovább küldjük a kerületi versenyre", tette még hozzá. Igaz, ami igaz: a tanárnőnek — legalább az első — kijelentése megalapozott volt. Bea „r"-einek valószínűleg nagy szerepük volt a Kutyatár hajdani sikerében is. Bea nem jutott tovább, de nem bánta. Mi miért bánkódnánk rajta? Nem kívánta ő a győzelmet, csak azt, hogy egy kicsit rá figyeljenek. Megelégedett azzal, hogy ezt elérte. A versek pedig, amelyeket megtanult, többé nem tűnnek el a gondolataiból, az érzéseiből. Mi pedig ezzel elégedjünk meg!

Nádasi Tibor

PAJTÁS

A MAGYAR ÚTTÖRŐK SZÖVETSÉGÉNEK KÖZPONTI LAPJA

Szerkesztőség: Budapest, Jászai Mari tér 5. 1397

Telefon: 321-987, 321-988, 321-989

Postafiók: Bp. 62. Pf. 508. 1397

Főszerkesztő: SOMOS ÁGNES
Főszerkesztő-helyettes: BŐCS FERENC
Olvasószerkesztő: HORVÁTH ANITA
Művészeti szerkesztő: CZIFFERSZKY BÉLA, FORRAI JÁNOS
Kiadja az Ifjúsági Lap- és Könyvkiadó Vállalat
Felelős kiadó: DR. PETRUS GYÖRGY igazgató
Kiadóhivatal: Budapest, Révay u. 16. 1065 Telefon: 116-660
Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető a hírlapkézbesítő postahivataloknál, a kézbesítőknél és a Posta Központi Hírlap Irodánál (KHI Budapest, József nádor tér 1. 1900) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215-96 162 pénzforgalmi jelzőszámra.

Előfizetési díj: egész évre 153 Ft I. félévre 85 Ft II. félévre 68 Ft

85.0622 Athenaeum Nyomda, Budapest
Rotációs mélynyomás
Felelős vezető: SZLÁVIK ANDRÁS vezérigazgató

HU ISSN 0030-9583

INDEX: 25 695

A beküldött kéziratokat, fotókat és rajzokat nem őrizzük meg és nem küldjük vissza.

Díszparancs

Pajtások!

A szabadság lángját, a felszabadítók hősi harcának jelképét köszöntjük ma Nemesmedvesen. A Battonyáról indult lángot tisztelgő emlékezéssel és úttörőtettekkel köszöntötték a magyar kisdobosok és úttörők. A hála virágai kerültek a szabadságunkért életüket áldozó hősök sírjaira. Úttörőtettek gazdagítják a negyven év országépítő munkájának eredményeit. A kutató, felfedező munkák nyomán teljesebbé váltak a helytörténeti gyűjtemények, többet tudunk az elmúlt négy évtized történelméről.

A szabadság lángjával együtt Nemesmedvesre érkeztek az úttörőközösségek üzenetei, a tettek krónikái, amelyeket a most felavatásra kerülő múzeum őriz tovább.

Pajtások!

Az úttörőév új szakasza kezdődik.

A Moszkvában megrendezésre kerülő Világifjúsági és Diáktalálkozóhoz kapcsolódva VIT-játékra, gyermeknapi VIT-majálisra hívunk benneteket.

Elevenítsétek fel, erősítsétek kapcsolataitokat a szocialista országok úttörőszervezeteinek gyermekközösségeivel. Ismerjétek meg más népek gyermekeinek életét.

Azt kívánjuk, hogy a világ minden gyermeke nyugodt körülmények között, békében éljen, tanuljon és készüljön a dolgos felnőtt életre. Tudjuk, ez még nagyon sok országban nem adatott meg a legfiatalabb nemzedéknek. Ezért hívunk benneteket, csatlakozzatok gyermekszolidaritási akciókhoz.

Az úttörőév nyáron is folytatódik. Használjátok fel a táborozás, az úttörőnyár lehetőségeit új barátságok megteremtésére is. Hozzatok létre vakációs őrsöket. Kapcsolódjatok be a lakóhelyeteken is az úttörőszövetség közösségi játékainak nyári feladataiba, illetve a rádió és a televízió nyári programjaiba.

A következő hónapokra is sok vidámságot, hasznos tettek élményét, a közösségi élet örömét kívánjuk.

Nemesmedves, 1985. április 4.

A dolgozó népért, a hazáért,
előre!
Magyar Úttörők Szövetsége
Országos Elnöksége

KÖRÜLÖTTÜK TÚL NAGY A CSÖND

Múltkor a „Mi újság, mókamesterek?" című riportomban a vidámság felelőseiről írtam. Most a zászlótartók helyzete felől érdeklődtem. Az az érzésem, hogy körülöttük legnagyobb a csönd. Legfeljebb egy-egy ünnepség alkalmával említik meg, hogy ez vagy az a gyerek milyen szépen menetelt a lobogóval. Olyasmit is hallani, hogy néhány helyen e tisztség csak névleges. Minden alkalommal mást bíznak meg, éppen az viszi a zászlót, akit sikerül rábeszélni. Pedig amióta világ a világ, ők az elöljárók, az önzetlen és becsületes emberek közül kerültek ki. Petőfi Sándor „A vén zászlótartó" című versében így írt édesapjáról:

„Annyi földet sem mondhat övének
Melyben egykor koporsója fér meg,
S mégis-mégis viszi lobogóját
Azok előtt, kik a hazát óják."

A viharban is

— Őrsöm tagjának köszönhető, hogy mostanában elég sokat beszélünk a zászlótartókról. Hámori Lászlóra bíztuk a csapatzászlót, amikor fogadtuk a szabadság lángját. És ő korcsolyán állva is bírt vele, pedig vadul fújt a szél — mesélte Radván Attila, a budapesti József Attila lakótelep 639-es számú Ady Endre Úttörőcsapat Jaguár őrsének tagja.

— Korcsolyán állva?

— Igen. Mi úgy szerettük volna még emlékezetesebbé tenni ezt az ünnepséget, hogy csillagszóró fénye mellett a saját jégpályánkon rendeztük meg. A pálya építésekor Jóska volt Wirth tanár néni jobb keze.

— Térjünk vissza néhány pillanatra még a szélre.

— Belekapott a zászlóba, ki akarta rántani a kezemből. Minden erőmre szükségem volt, hogy talpon, vagyis a korcsolyámon maradjak — folytatta most már Laci.

Kalmár Imréné, a csapat vezetője szólt közbe:

— Mi az egészből nem vettünk észre semmit. Csak azt láttuk, hogy Laci ügyesen korcsolyázik, és a zászló — amelyet húsz évvel ezelőtt a Zalka Máté Katonai Műszaki Főiskola növendékei ajándékoztak nekünk — csodálatos szépségben úszik utána a szélben.

— Sajnos, amikor zászlótartót választottunk a rajunkban, nem vettük figyelembe, hogy gyenge a fizikuma. Amikor díszőrséget kellett állnia vagy a zászlót vitte, gyakran rosszul lett. Ilyenkor más „ugrott" be a helyébe. És ezek nagyon kínos pillanatok voltak. Pedig hát ő nem is tehetett róla — mondta Domonkos Magdi, aki időnként ünnepségeket rendez, tánctanításra is vállalkozik.

— A mienk nagyon klassz volt. Csakhogy közben kiderült, nem tud komoly maradni, amikor éppen kellene. Grimaszokat vág, nevetgél. Ez nem lett volna baj, ha legalább a zászló mellett komoly marad — magyarázta Szabó Kati.

— Csak azt ne mondd, hogy ti ezt nem tudtátok előbb is — szállt vitába a lánnyal Hámori Laci.

— Tudtuk, persze, hogy tudtuk, de azt hittük, megkomolyodik. És örül-

tünk, hogy egyáltalán elvállalja valaki ezt a tisztséget.

— Az a legnagyobb baj, hogy soha senki nem beszél arról, hogy ki miként teljesíti a megbízatását. Nem emlékszem olyan őrsi összejövetelre, ahol például a zászlótartókról volt szó — folytatta Laci.

A kulcsoslány és a többiek

— Én sem — mondta a 4. osztályos Komlósy Krisztina, aki maga is zászlótartó. Arra készül, hogy úttörővé avassák, s az sem lehetetlen, hogy kitüntetésként selyem nyakkendőt kap majd.

Krisztit kulcsoslánynak becézik, mert mindig ott hintázik a nyakában a lakáskulcs. Édesanyja két műszakban dolgozik, és édesapja is később ér haza, mint Kriszti. Neki kell ellátnia magát.

Bebizonyította, hogy bátor is. Hiszen a legutóbbi kiránduláson önként jelentkezett abba a csoportba, amelyik a Pálvölgyi-barlangba ereszkedett le. Olyan zugba látogattak el, ahol előttük csak barlangászok jártak. Pedig milyen félelmetesek voltak a mesebeli óriásként emelkedő sziklák.

Gyalus Jancsi az Orion őrs zászlótartója. Neki „csupán" az az érdeme, hogy a tanulás mellett sokat segít gyesen lévő édesanyjának, vigyáz a kistestvérére.

— Nálunk szokás, hogy egy-egy gyerek szülei meghívják az őrs tagjait hétvégi házukba. Én ilyenkor is elviszem a zászlót. Egyszer nagy hasznát vettük, mert valaki eltévedt a bozótosban, s csak a kitűzött zászló vezette vissza a csoporthoz.

A gyáli fiú

Venczel Laci emlékeztetett leginkább Petőfi „vén zászlótartójára". Pedig neki még bajusza sincs, 5. osztályos. Olyan szeretettel beszélt az iskolájáról, hogy telepinek néztem, pedig Gyálról jár be. Édesanyja kedvéért, aki Budapesten a Heim Pál Gyermekkórházban dolgozik, és azt szerette volna, hogy a közelében és jó helyen legyen.

— Hánykor kelsz reggel?

— Hatkor. Délután négyig vagyok itt. Otthon az első dolgom, hogy megetetem a jószágokat. Az utóbbi időben nagyon el voltam foglalva, mert megbetegedtek a bárányaim. Késő este is kimentem hozzájuk. Babusgattam, etetgettem őket, de nem sikerült megmentenem egyiket sem.

— Amikor megválasztottak zászlótartónak, tudták rólad, hogy bejáró vagy?

— Én vállaltam el. Nem hiszem, hogy panasz lenne rám. Amikor kell, viszem a zászlót...

Már az is a becsülés jele, ha beszélnek valakiről. Mi lenne, ha minden őrsben, rajban, csapatban legalább egyszer a zászlótartókra terelődne a szó?

Faragó György

Fotó: Wagner Margit

Van-e más, ami hitelesebben fejezi ki érzelmeinket, mint a vers? Csodálatos dolog ez, hiszen érzelmek nélkül életünk egyhangúvá, monotonná válna. Egy vers nélküli világban elsorvadna minden művészet. Minden elveszne érzelmek nélkül, hiába lenne a fejlett tudomány, a technika, semmit nem érne. Csak akkor látnánk igazán a vers fontosságát, akkor éreznénk, mennyire szegényebbek lennénk nélküle. Miért hangsúlyozom ennyire a vers fontosságát? Azt hiszem, soha nem kellett jobban a ragaszkodás a kultúra, a művészet szelleméhez, mint ma, a feszültséggel teli világban.

Egy levélből idézem az iménti gondolatokat, kissé tömörítve, de a mondandóban leírójuk szándékához hűen. Harmadfélezer hasonló levél érkezett a tavalyi tavaszon a Móra Ferenc Könyvkiadóhoz. Volt közöttük jó néhány egysoros is, de mintegy ezer olyan is, melynek írója több időt és papírt szentelt az írásnak. Forgatom a könyvvé testesült eredményt, papírfedelű, kék kötet, benne nyolcvanhat költemény, a magyar líra kezdeteitől napjainkig, a címe: Legkedvesebb versem. Tizenötezer példányban jelent meg, és már kifogyott az üzletekből, én is kölcsönbe kaptam ezt itt.

Petőfi és Radnóti

Legkedvesebb versem. Ez volt a címe a pályázatnak, amelyet tavaly, a költészet napján tett közzé a Móra Ferenc Könyvkiadó, „társadalmi szerkesztőket" keresve a 14—18 éves fiatalok között. Nem kellett mást tenni, mint beküldeni egy magyar költő nevét és egyetlen versének címét. A kötet utószavából kiderül: száznegyvennyolc költő kapott „szavazatot", és összesen hétszáztíz költemény. A legnépszerűbb költő Petőfi Sándor, a legkedveltebb vers pedig Radnóti Miklósé, a Nem tudhatom. A kötet „legfiatalabb" költője az 1936-os születésű Buda Ferenc, a „legidősebb" költője az az 1300 körül élt névtelen, aki az Ómagyar Mária-siralmat lejegyezte.

Tamáskodom: valóban volt, aki ezt az ősi nyelvemlékünket nevezte meg legkedvesebb verseként? Kétkedésemre válaszol egy levél, egy akkor még nyolcadik általánosba járó balatonalmádi lányé: „... az kapott meg, hogy a verset 1300 körül leírta valaki, valószínűleg Bolognában, és ezt 1984-ben egy 14 éves lány elolvassa, és meg is érti." Aztán néhány sorral lejjebb: „Olyan tömör a megfogalmazása, hogy az ma is egy költő becsületére válna. Nem azt írja: nem tudtam eddig, mi a siralom, fájdalom, hanem azt: Volék sirolm tudotlan, vagyis Valék siralom-tudatlan."

Kell a líra!

Kezemben a másfélszáz oldalas, cseppet sem hivalkodó külsejű, karcsú kötet. Egy korosztály versszeretetének, ízlésének dokumentuma. Találomra fölütöm itt is, ott is, lapozgatok benne, néhol beleolvasok. Szinte mindenütt ismerősek a sorok, ismerős a dallam, hajdan iskolai kötelességből is sűrűn forgatott irodalmi szöveggyűjtemények emléke köszön rám. Ennyire megbízhatóan meríti ki a tananyag a magyar líra tengerének a legjavát? Hajolhatnék erre is az Utószó — gondolom — megnyugtatónak szánt sorait olvasván: „... ami a felnőtt olvasóknak netán ismert irodalmi élmény, az ezeknek az ifjaknak új gondolatiesztétikai felfedezés". De nem arról van-e inkább szó, hogy „ezek az ifjak" nem olvasnak mást, mint a kötelezőt?

Ám, ha így van, mi oka lehetne annak, hogy ezrek fogjanak tollat, írjanak levelet, adják azt postára, amikor lehetőséget kapnak arra, hogy elmondják, melyik a nekik legkedvesebb vers, és miért? Igaza lehet annak a fiúnak, aki azt írja: a fiatalok „túl sok dologgal foglalkoznak, és úgy hiszik, a líra már nem fér bele az életükbe, úgymond: az olvasás, főleg ha versről van szó, már ciki"? Ugyan ő — egy a levelet írt kevés fiúból — talán válaszol is, amikor így gombolyítja tovább gondolata fonalát: „... a vers talán segíthetne, felrázhatná őket egy kicsit, és méltán mondhatná a világ rólunk, hogy költők mellett olvasókban is gazdag ez a nép."

Igény antológiákra

Előttem egy szerény külsejű antológia, amely bizonyosan párját ritkítja a magyar könyvkiadás történetében. Legalábbis ami szerkesztőinek számát illeti: háromszáznál is több név sorakozik az első lapokon. Ami rákövetkezik, a tartalom, összességében újdonság, és ezért érdemes elgondolkodni rajta. Az nyilvánvaló, hogy egyszeri ötletnek volt jó ez a gyűjtemény, ilyen módon nem lehet évente kötetet szerkeszteni. Kiadói emberek a megmondhatói: antológiákra nagy az igény, nagyobb annál, hogysem ezt a vállalkozást valamiképpen ne lenne érdemes folytatni. Arról, hogy a versszeretők tábora kicsi-e vagy nagy, időről időre föléled a vita, de azt, hogy ez a tábor létezik és szilárd, ugyan ki vitatná?

N. T.

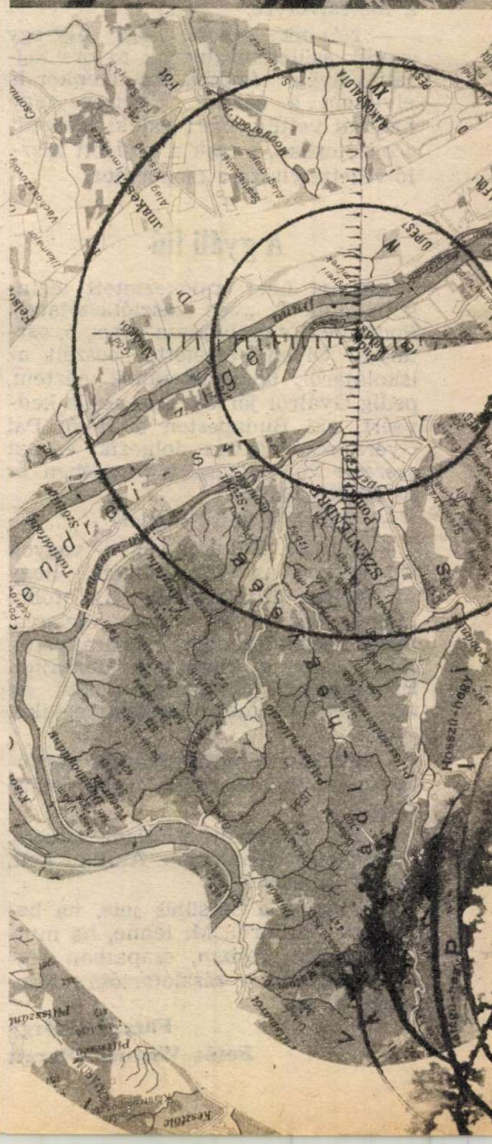

A költészet napját április 11-én, József Attila születésnapján ünnepeljük

Kedves versek könyve

RADNÓTI MIKLÓS:

Nem tudhatom...

Nem tudhatom, hogy másnak e tájék mit jelent,
nekem szülőhazám itt e lángoktól ölelt
kis ország, messzeringó gyerekkorom világa.
Belőle nőttem én, mint fatörzsből gyönge ága
s remélem, testem is majd e földbe süpped el.
Itthon vagyok. S ha néha lábamhoz térdepel
egy-egy bokor, nevét is, virágát is tudom,
tudom, hogy merre mennek, kik mennek az uton,
s tudom, hogy mit jelenthet egy nyári alkonyon
a házfalakról csorgó, vöröslő fájdalom.
Ki gépen száll fölébe, annak térkép e táj,
s nem tudja, hol lakott itt Vörösmarty Mihály;
annak mit rejt e térkép? gyárat s vad laktanyát,
de nékem szöcskét, ökröt, tornyot, szelíd tanyát;
az gyárat lát a látcsőn és szántóföldeket,
míg én a dolgozót is, ki dolgáért remeg,
erdőt, füttyös gyümölcsöst, szöllőt és sírokat,
a sírok közt anyókát, ki halkan sírogat,
s mi föntről pusztítandó vasút, vagy gyárüzem,
az bakterház s a bakter előtte áll s üzen,
piros zászló kezében, körötte sok gyerek,
s a gyárak udvarában komondor hempereg;
és ott a park, a régi szerelmek lábnyoma,
a csókok íze számban hol méz, hol áfonya,
s az iskolába menvén, a járda peremén,
hogy ne feleljek aznap, egy kőre léptem én,
ím itt e kő, de föntről e kő sem látható,
nincs műszer, mellyel mindez jól megmutatható.

Hisz bűnösök vagyunk mi, akár a többi nép,
s tudjuk miben vétkeztünk, mikor, hol és mikép,
de élnek dolgozók itt, költők is bűntelen,
és csecsszopók, akikben megnő az értelem,
világít bennük, őrzik, sötét pincékbe búvva,
míg jelt nem ír hazánkra újból a béke ujja,
s fojtott szavunkra majdan friss szóval ők felelnek.

Nagy szárnyadat borítsd ránk virrasztó éji felleg.

1944. január 17.

GÖRÖG JÚLIA RAJZA

ZSIBONGÓ

A PAJTÁS TELEXE

Elkészült az idei tanév statisztikája. Az 1984/85. tanévben összesen 3539 általános iskolában 1 millió 286 ezer diák tanult, 17 ezerrel több, mint tavaly. ● „Mindenki sportpályája" épül Nagykanizsán a Kaán Károly utcában. A társadalmi összefogással készülő tömegsport-létesítményhez egy 10 ezer nézőt befogadó lelátót is építenek. ● Április 9-e óta új, budavári otthonában fogadja az olvasóközönséget az Országos Széchényi Könyvtár. ● Kis tudós csoportokat alakított Tatabányán az átlagosnál jobb képességű diákok számára a TIT Komárom megyei stúdiója. ● Oktatásra, játékprogramok készítésére és futtatására alkalmas családi komputer gyártását kezdi meg a székesfehérvári VIDEOTON.

BIZALOMSAROK

Mondani könnyű, de betartani nehezebb — panaszkodik már jeligéjével egy 13 éves lány. Levele további része is panaszos: szülei nem engedik el szórakozni.

Ahogy leveledet végigolvastuk, már nem csodálkozunk szüleid szigorán. Megértjük, hogy szeretsz szórakozni, de az időtöltésnek nem csupán az általad elképzelt formája létezik. Hallgas szüleidre, törődj többet a tanulással, igyekezz változatosabb időtöltést keresni, s előbb-utóbb szüleid is engedékenyebbek lesznek.

MICKEY A VILÁG KÖRÜL

Az örökifjú Mickey egér fölött is eljár az idő, megannyi generációnak volt meghitt jópajtása gyerekkorában. Már „otthona", az Egyesült Államok-beli Disneyland is megalapításának harmincadik évfordulóját ünnepelte a közelmúltban. Ebből az alkalomból Mickey világkörüli útra indult, és eljutott Budapestre is.

PÓCSPETRI LAKODALMAS

Málétorta, kukoricakásás káposzta, sült tök csokoládé mázzal... Ilyen különlegességek nélkül el sem képzelhető a hagyományos lakodalom Pócspetriben, ahol Andicsku Ildikó, Vitai János és társaik a kulturális szemlére elevenítették föl a régi, már-már feledésbe merülő szokásokat.

DÍSZES SZERSZÁM MESTERE

Kihalóban levő szakma mestere a székesfehérvári Lencsés István, aki családi hagyományként tanulta meg immár negyven éve a lószerszám készítésének fortélyait.

GYÓGYÍTÓ KŐSZEGI LEVEGŐ

Az erdős hegyektől övezett Kőszeg nemcsak szép műemlékeiről híres, iskola- és üdülővárosként is számon tartják. Pormentes hegyi levegője pedig kimondottan gyógyító hatású. A SZOT Gyermeküdülő-szanatóriumban évente sokszáz általános iskolás fiú és lány tölt itt négy hetet, olyanok, akik légzőszervi, asztmás betegségben szenvednek. A körzeti- és iskolaorvosok javasolták számukra a szubalpesi levegőt. Ez idő alatt nem maradnak le a tanulásban, a tanterv szerint pedagógusok oktatják őket minden tárgyból. Az idén még lehet jelentkezni a május 5-től induló négyhetes turnusra, illetve az ősszel kezdődő szanatóriumi üdülésre is már most várnak jelentkezőket. A beutaló ára 700 forint.

KÖZKÍVÁNATRA

A kevés beküldött szavazat és a szegényes érvelés miatt csak a következő számunkban hirdethetünk eredményt KÖZKÍVÁNATRA játékunkban. Szavazataitokat s alapos indoklásotokat természetesen továbbra is várjuk, hogy kedvünkre játszhassunk együtt. Ismételten felhívjuk a figyelmeteket, hogy csak magyar művészekre, sportolókra, televíziós személyiségekre, együttesekre szavazzatok!

SASSZEMŰ LÖVÉSZEK

A kecskeméti Leninvárosi Iskola nagy hagyományú lövészversenyére szovjet pionírokat is meghívtak. Az iskola pincelőterén megtartott versenyen a vendégek közül Honicov, Pavlov és Sziroteni, a házigazdák közül S. Juhász Jenő és fivére, László, valamint Palásti György jeleskedett. A lányok sem maradtak le: Őrző Éva és Görög Edit kitűnő teljesítményt nyújtottak.

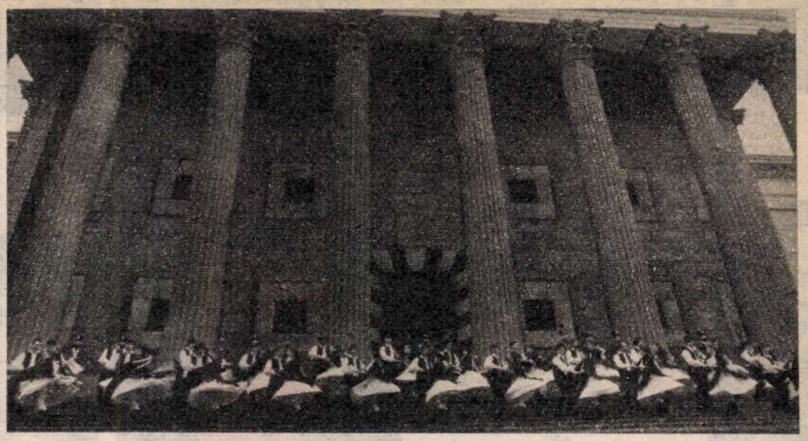

Történelmi táncjáték színhelye volt a Múzeumkert a fővárosban. Koltay Gábor zenés-táncos összeállításában az 1848—49-es forradalom és szabadságharc eseményei elevenedtek meg

FORRADALMI IFJÚSÁGI NAPOK

Felavatták Komló új köztéri szobrát. Petőfi Sándor portréját Szentirmay Zoltán szentendrei művész készítette el

„Ez itt az erdő..." — idézték Gábor Andor versét a diákszavalók a Mártírok dombján, ahol az 1919-es Tanácsköztársaságot követő fehérterror áldozataira emlékeztek

ZSIBONGÓ

A BORZAVARI BÉKE

KÖZÖS NEVEZŐ

Nem matematikai képletet takar a közös nevező, cikkünk rovatcíme, hanem vitát. A vitának azt a párbeszédes formáját, ahol lehetőség nyílik mindkét (vagy valamennyi fél) meghallgatására, ugyanakkor mindenkinek joga van ahhoz, hogy elmondja saját véleményét.

Téged mi foglalkoztat? Szoktál-e vitatkozni, s ha igen, elfogadod-e a másik véleményét? Megvan-e a képességed, hogy — ha kell — felülbíráld önmagad? Hiszen csakis így juthatunk közös nevezőre. Mert ezt szeretnénk: közösségre találni napjaink vitás kérdéseiben. Hogy melyekben? — erre várunk tőletek javaslatot.

A borítékra írjátok rá: Közös nevező.

A hetedik osztály nem békül. Azaz: már békülne, de nem tudja, hogyan? „Abban állapodtunk meg — így a levél —, hogy írunk a Pajtás szerkesztőségébe. Várjuk válaszukat, mert addig nem békülünk."

A bakonyi kicsi falu, Borzavár hetedik osztálya úgy ül szemben egymással, ahogy néhány hete élik életüket. Balra heten: négy lány és három fiú; jobbra tizenhárman: újra három fiú, a többi lány. A két padsor, s a padsorban ülők között egy láthatatlan, ám nagyon is valós választóvonal: a szembenállásé. Szünetben, ha heten bejönnek, a másik tizenhárom kimegy az osztályból. S ha mégis egymás mellé kényszerülnek, egy szót szűrnek ki foguk közül: ellenség.

— Hogy is történt a dolog?

Kérésemre a két „párt" szóvivőt választ. A hetek szavazata Reczkó Tündére esik: szép arcú, fekete lány, egyébként jó tanuló. A tizenhármak Rippert Rózsit ajánlják a szópár-

bajra: ránézésre is harcias teremtés. Ő küldte a levelet szerkesztőségünkbe.

Reczkó Tünde:

– Osztálybulit szerveztünk egy szombat délután. Volt zene, szendvics, tea. Úgy beszéltük meg: táncolni fogunk. Mi heten táncoltunk is, de a többiek félrevonultak. Hiába hívtuk őket, nem jöttek közénk. Később, hogy segíteni akartunk a mosogatásban, azt sem fogadták el. Sőt, azt kaptuk meg: itt az ellenség.

– Így volt?

Mindkét párt bólogat, Rippert Rózsi viszi a szót.

– Így. De mi nem vonultunk félre, csak nem táncoltunk. A fiúk elektromos játékkal játszottak, azt néztük. Később elmentünk mosogatni, éppen elegen voltunk, nem volt szükség újabb segítségre. Mire végeztünk, s kijöttünk, már azt mondták ránk: ellenség. Hétfőn elkerültük egymást. Én még a barátnőm mellől is elültem: ő azokhoz tartozott.

Tóth Lajosné, osztályfőnök:

– Különös osztály a hetedik. Sok jó képességű gyerek van köztük, sok egyéniség, ezért könnyebb a csattanás. Ráadásul, ahány év, annyi osztályfőnök vezette az osztályt. Magam csak az év eleje óta vagyok velük. Ezért nem alakulhatott ki egységesebb közösség, de éppen azért keményebb gyerekek a hetedikesek, mint a többiek.

– Ti miért nem táncoltatok?

Somogyi János és „társai" behúzzák nyakukat.

– Nem kötelező. Egyébként is az ember azt csinál egy bulin, amit akar. Mi játszani akartunk. Akkor kaptam az új elektromos játékot, ki kellett próbálni.

Újabb egyetértő bólogatás a tizenhármak sorából, közbekiabálás a hetek oldaláról:

– Ha táncdélután van, akkor táncoljon mindenki! És ne vonja ki magát senki a többség akarata alól. Egyébként is, ez nem az első eset. Jancsiék sohasem kérnek fel bennünket. És, hogy jön ki, hogy lány lánnyal táncol?!

– Igaz ez, Jancsi?

A fiú elbizonytalanodik.

– Nem egészen. Volt már úgy, hogy én is táncoltam.

– Egyet nem értek – szólok közbe. – Miért ne férhetne meg egy klubdélutánon együtt a tánc meg a játék?

A két párt most egységes. Mindkettő hallgat.

Tóth Lajosné:

– Az osztály többsége most kezd kamaszodni. A „csattanás" ennek a változásnak a törvényszerű jele. A fiúk még gyerekesebbek: ők inkább játszanának. A lányok már előbbre tartanak, más szemmel nézik már a fiúkat is, egymást is. Ezzel a szembenállással alakult ki az első helyzet életükben, amikor kiderült: nem csupán egyféle akarat létezik, s a saját elképzeléseik mellett el kell tudniuk fogadni a mások véleményét is. Ez az, amit úgy hívnak: tolerancia. Igaz, a mások iránti türelmet, megértést tanúsító magatartás még felnőttkorban is nehéz.

– Tehát – ismétlem meg újra a kérdést –, miért ne férhetne meg együtt a tánc meg a játék?

Reczkó Tünde hajlik a megértésre.

– Végül is mgférne. De nem úgy, hogy félrevonulnak, és minket maguk közé sem engednek. Hanem, hogy egy kicsit táncolunk, aztán meg egy kicsit játszunk.

Rippert Rózsi is enged harciasságából.

– Nem kell félrevonulni, de amiatt se kell piszkálni senkit, mert nem táncol.

Hangzavar mindkét oldalról: a két párt tagjait megzavarta a vezetők engedékenysége. Bár nem lehetett annyira váratlan a dolog, hiszen voltaképpen a békülésért jöttünk össze. Az asztalon pedig ott várt a szendvics, meg a kóla, a sarokban a magnó – a békülés jelei.

Az újságírónak hálás-hálátlan szerep jut: a békebíróé.

– Állapodjunk meg abban, hogy mindenkinek szívejoga, hogy táncolni szeret-e vagy játszani. De fogadjuk el azt, hogy időnként – például egy klubdélutánon – föl lehet adni valamit a saját akaratunkból a közösség javára. Áll az alku?

Helyeslés innen is, onnan is. Tünde és Rózsi, némi morgások árán, kezet fog. S kezet fognak sorban a többiek. Aztán megszólal a zene, újra a lányok a rátermettebbek, a fiúk bizonytalankodása még tart.

De én hiszem, hogy Somogyi Jancsi egyszer majd nem szégyelli, hogy fölkéri Reczkó Tündét. S azt is: ebből a borzavári hetedik osztályból egészen jó kis közösség lesz. Hiszen azzal, hogy elgondolkodtak sorsuk felett, s vállalták gondjaik nyilvános megvitatását, megtették a legnagyobb lépést egymás felé.

Major Árvácska

Fotó: Wagner Margit

VILÁGLÁTÓ

Amerikai katonák egy Pershing szerelése közben

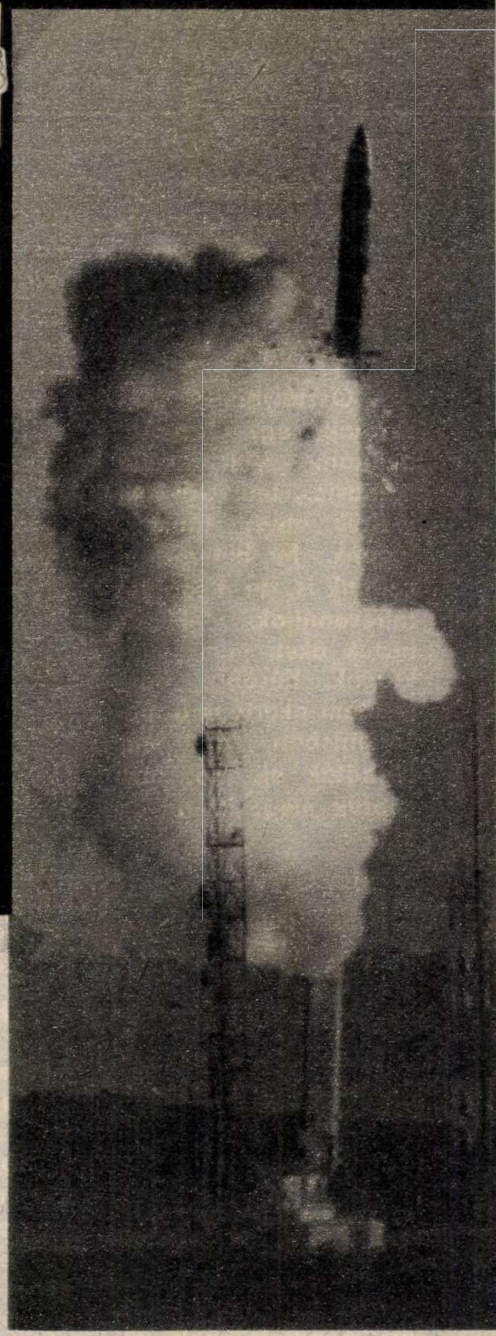

Rajtol egy stratégiai nukleáris rakéta

A felgyülemlett levelek közül igyekeztem olyanokra válaszolni, melyek írói a világ különféle térségeiben zajló eseményekről érdeklődtek.

Spehert Valéria

kérdezte Szegedről, a Palota út 59-ből: mi várható a genfi szovjet—amerikai tárgyalásoktól, egyáltalán miről tárgyalnak a küldöttségek?

Három témáról: az első a közepes hatótávolságú rakéták csökkentésének ügye. Ilyenek például az Európában telepített amerikai Pershingek, illetve szárnyasrakéták, melyek hét-nyolc perc alatt elérhetik a Szovjetunió vagy más szocialista ország területét. A Szovjetunió is rendelkezik ilyen típusú fegyverekkel. Ezek a rakéták — mint a nevük is mutatja — néhány ezer kilométerre levő, esetünkben európai célpontok megsemmisítésére alkalmasak.

A tárgyalásokon szó esik majd az úgynevezett stratégiai nukleáris fegyverekről. Ezeket röviden úgy lehetne jellemezni, hogy hatótávolságuk egy másik kontinensen levő célpont megsemmisítésére is alkalmassá teszi őket.

Végül a harmadik tárgyalási témakör: az úgynevezett űrfegyverek. Ezek közé tartoznak azok a ma még nem létező, de tervasztalon már felvázolt eszközök, melyek a világűrbe telepítve képesek megsemmisíteni a másik fél rakétáit.

A legfontosabb témakör éppen a legutolsó: amennyiben ugyanis ezek a fegyverek megszületnek, az előző két fegyvertípusról már nincs értelme tovább tárgyalni, hiszen akkor azoknak már nem lesz jelentőségük. A szovjet vezetők több alkalommal megerősítették: a tárgyalások célja nem az, hogy újabb fegyverek kifejlesztésével teremtsenek egyensúlyt, hanem hogy ez az egyensúly a fegyverkezés minél alacsonyabb szintjén jöjjön létre. Így a csillagok háborújának a lehetősége sem következhetne be.

Sebestyén Judit

Hajdúnánásról, a Mártírok útja 1-ből kérdezi: meddig lehetnek hatalmon a latin-amerikai katonai diktatúrák?

Érdemes egy kicsit visszafelé kalandozni az időben, s összehasonlítani Dél-Amerika 15 évvel ezelőtti politikai térképét a maival. 1970-ben csupán egy-két országban volt polgári kormányzat, a kontinens déli részében jóformán mindenütt katonák kerültek hatalomra. Ma pedig Chile és Paraguay kivételével mindenütt visszatért a polgári demokrácia. A térkép persze néha csal. A másfél évtizeddel korábbi katonai rendszerek közül jó néhány haladóbb politikát képviselt, mint polgári elődje. Így volt ez például Peruban és Ecuadorban. Az itteni katonák színrelépése ezért nem hasonlítható össze például Pinochetével, aki véres puccsal döntötte meg a Népi Egység kormányát, és meggyilkoltatta magát Allende elnököt is. Ugyanez vonatkozik Paraguay korlátlan urára, Stroesner diktátorra, aki fasiszta módszerekkel, sőt egykori nácik segédletével kormányoz.

Az ellentmondások ellenére a polgári rendszerek visszatérése — különösen Argentínában, Brazíliában és Uruguayban — nem csupán örvendetes dolog, hanem olyan politikai folyamat kezdete, ami elősegítheti a kontinens további demokratizálódását. A katonák politikai szerepvállalásának egyébként nagy hagyományai vannak Latin-Amerikában: a hadsereg itt mindig fenntartotta magának a jogot arra, hogy ha a polgári kormányok módszerei, úgymond csődöt mondtak, akkor a katonák töltsék ki a „politikai űrt". Ugyancsak ürügyet szolgáltattak a katonai hatalomátvételekhez azok a jobbára szélsőbaloldali fegyveres csoportok,

Dél-Amerikában gyakran ropognak a fegyverek

Nyugat-Európa békeerői tüntetésekkel tiltakoznak a rakétatelepítések ellen

melyek erőszakkal kívántak változtatni az adott rendszeren. A változások arra utalnak, hogy a polgári kormányzatok visszatérésének folyamata folytatódni fog.

Rózsa Ferenc

Szentesről, a Somogyi Béla út 56-ból azt kérdezi: mi az összefüggés a népszaporulat és a világban tapasztalható éhínség között?

Természetesen van összefüggés, de a népszaporulat az éhezésnek csupán az egyik, s tudósok szerint nem is a döntő oka. Az ENSZ-statisztikák szerint jelenleg 4,5 milliárd ember él a földön, de az évi 90 milliós szaporulatot figyelembe véve, ez a szám egykettőre elérheti az öt milliárdot. Vajon sok ez vagy még elviselhető? Ha figyelembe vesszük, hogy felmérések szerint a földön elegendő tartalékok állnak rendelkezésre 15 milliárd ember létfenntartásához, akkor a jövőkép biztató. Ha viszont azokat az előrejelzéseket tartjuk igaznak, hogy a jelenlegi népesedési ütem mellett 2050 táján 40-50 milliárd ember tolong majd bolygónkon, akkor bizony, ez a kép aggasztó.

Az éhezés és a népszaporulat összefüggései a földrajzi aránytalanságokban kereshetők. Az Egyesült Államok például, ahol az emberiségnek csupán hat százaléka él, a világ természeti forrásainak 40 százalékát fogyasztja el. Ez azt jelenti, hogy egy amerikai ötvenszer annyi energiát és nyersanyagot használ fel, mint egy indiai. A megoldás valószínűleg egy új gazdasági világrendben és egy bölcsebb politikai gondolkodásmódban van.

Molnár Csaba

kérdezi ugyancsak Szentesről: ki a dalai láma?

Ha egyszerűen akarnám megválaszolni, azt mondanám: Tendzin Gjanico, 50 éves kínai férfi, aki Indiában él. Politikai és vallási szempontból azonban jóval több ennél. Ő a legfőbb tibeti egyházi személyiség. Aki mégsem hazájában gyakorolja vallási és politikai előjogait. Távozásának oka a tibeti és a kínai történelem összefonódásában keresendő. Tibet 1911-től független állam volt, de Kína a II. világháborút követően kiterjesztette szuverenitását a kicsiny országra, mely 1951-ben végleg Peking fennhatósága alá került. 1959-ben azonban — részben a vallási vezetés felső köreinek támogatásával — lázadás tört ki, amelyet a kínai hadsereg levert. A 14. dalai láma akkor menekült Indiába és több ezer tibeti menekült vezetőjeként most is ott él. Visszatéréséről az utóbbi időben aktív tárgyalások folynak.

Nagy Csaba

Felvonultak történelmi zászlóink is,
egészen az Árpád-házi királyok korától napjainkig

A testreszabott egyenruha
a katonás megjelenést fokozza

Apróságnak tűnik,
de nagyon lényeges, hogy
a bakancs ne törje a lábat

DÍSZSZEM

Bizonyára sokan elgondolkoztatok már azon, hogy vajon mi minden történik addig, amíg ez a vezényszó felhangzik. Méltán, mert a díszszemle nem is olyan egyszerű dolog, mint amilyennek azt az ember a televízió képernyőjén vagy a helyszínen, a Dózsa György út járdájáról látja. Nem egyszerű „felvonulás" ez, erre már magából a kifejezésből — „díszszemle" — is következtethetünk. Ilyenkor mutatják meg fegyveres erőink felkészültségüket. A sorok egyenessége, a lépések keménysége, pontossága erőt, rendet, fegyelmet áraszt. Olyan ütőképességet sugároz, amelyben bízhatunk, amelyről látjuk, hogy ha szükséges, képes visszarettenteni a hazánkat érő fenyegetéseket.

Persze, téved az, aki azt hiszi, hogy a díszszemle csak „erőparádé". Szó sincs róla, a szemle elsősorban ünnep, sajátos és csak ötévenként ismétlődő, különleges ünneplése hazánk felszabadulásának.

Az ország különböző részeiből már hetekkel április 4-e előtt Budapest felé indulnak az egységek, felszerelésükkel, fegyvereikkel együtt. Kemény napok következnek, sokszor napi nyolc órán át gyakorolják a katonák a díszlépést, a szemléig majdnem elkoptatva egy bakancsot. Persze, nem tétlenkednek a gépesített alakulatok, a tüzérek, a harckocsizók sem, szinte milliméter pontosan kell tartaniuk dübörgő járműveikkel az egymás közötti távolságot.

Minden díszszemle varázsa, igazi nagy pillanata az, amikor új, a közönség által eddig még soha nem látott fegyverek mutatkoznak be, vagy régi „ismerősöket" köszönthetünk újra. Az idei szemlének is voltak ilyen pillanatai: találkozhattunk a hadihajósokkal, akik új, kék színű egyenruhájukban vonultak el a dísztribün előtt. Rajtuk kívül természetesen ott voltak még a katonai főiskolák, a tiszthelyettesképző iskolák, a munkásőrség, a határőrség díszalegységei is.

A díszegységek tagjai között járva kíváncsian érdeklődtem, hogy vajon egyfajta dicséretnek tekintik-e azt, hogy a díszelgők közé válogatták őket. Hiszen a felkészülés kemény napjai nem túlságosan irigylésre méltóak. A katonák elmondták, hogy bizony az egyik legnagyobb kitüntetés, ha valaki ott, a kamerák tüzében, a kíváncsi közönség, s az egész ország előtt reprezentálhatja saját egységét, vagy fegyvernemét.

S. F.

A hadihajósok kék, tiszti és legénységi egyenruhája nagy tetszést aratott

LE, VIGYÁZZ!

A tengerek „

A fogascetek családjához tartozó kardszárnyú delfint korábban a legvérszomjasabb, az embert is habozás nélkül megtámadó szörnyetegnek a tengerek rémének tartották. Nem is alaptalanul.

A tenger felszíne közelében vadászó ragadozó sziluettje tökéletesen halszerű, egyik cet sem alkalmazkodott ennyire az úszáshoz. Mindkét állkapcsában fogak vannak, és a száját hatalmasra tudja tátani. A gyors ragadozó elől az áldozatok nem tudnak elmenekülni. A nőstények és a hímek között tekintélyes nagyságkülönbség van. A hím 10 méter, a nőstény 5 méter hosszú. A Keleti-tengerre is elkalandozott már. Rendes körülmények között egymás mellett úszó ötös csoportokban vadászik, de 100 példányból álló „iskolák" is előfordulnak. A nagy kardszárnyú delfin nemcsak min-

A SAN DIEGO-I (EGYESÜLT ÁLLAMOK) AKVÁRIUMBAN NYOMA SINCS A VERSZOMJASSÁGNAK

farkasa"

denféle tengeri hallal él, hanem megtámadja a cetek valamennyi faját is, a delfintől a grönlandi cetig, kivéve a nagy ámbrás cetet. A nagyobb cetéket vagy cetnyájakat a nagy kardszárnyú delfinek egyszerre, egyesült erővel támadják meg. Érdekes, hogy ugyanúgy viselkednek, mint a szárazföldön a hiénakutyák, alpesi farkasok vagy a farkasok. Kiválasztanak a kötelékből egy állatot, s annak egyesült erővel nekiesnek. Először az ajkába, a mellúszójába és a farokúszójába harapnak, ezeket széttépik. Pingvineket, tengeri disznókat, fókákat, kisebb delfineket, barnadelfineket egészben lenyel.

Ma az a vélemény róla, hogy bizonyos körülmények között intelligens, barátságos állat! Úgy vélik, mégsem hidegvérű gyilkosok, bizonyítja ezt az is, hogy a különböző akváriumokban a delfinekhez hasonlóan kedvesen, játékosan és értelmesen „viselkednek". Mellesleg érdekes, hogy a nőstények életkora eléri a száz évet is, ám a hímek mindössze ötven évig élnek. Súlyuk is jelentős, öt-hat tonnát nyomnak, agyuk négyszerese az emberének, és őket tartják az óceánok, a tengerek legjobb úszóinak: gyorsaságuk a vízben eléri az óránkénti hatvan kilométeres átlagsebességet is.

B. F.

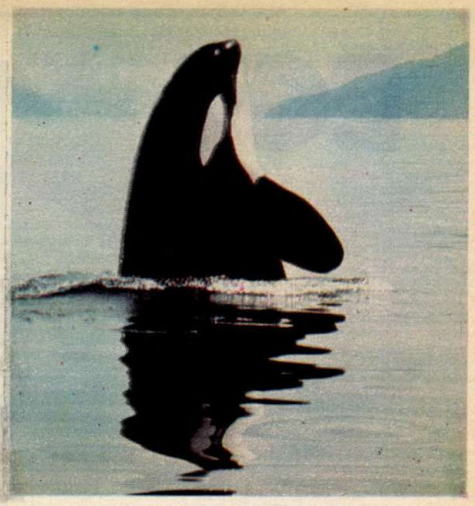

A cetek rendjébe nemcsak a hatalmas termetű, békés, ártalmatlan kékbálna tartozik, hanem a hírhedt, falánk rablónak ismert fogascet is: a kardszárnyú delfin

EGY KISEMBER ELINDUL...

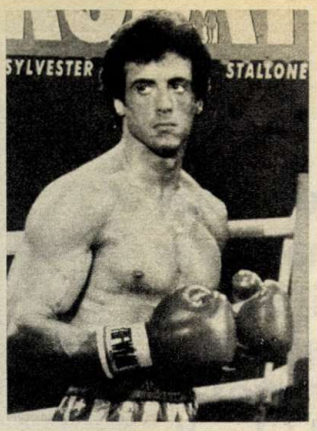

KEDVES ISMERŐS

A nagy életutakra, a nagy életpályákra legtöbbször nem készül tudatosan az ember. Nem készül tudatosan, mert fiatal korában — jóllehet vannak elhatározásai, vannak kijelölt céljai — mégiscsak sok csábító inger éri, olyanok, amelyek között eléggé nehéz kiválasztani a maga számára legfontosabbat.

Sylvester Stallone — 1946 nyarán, New Yorkban született —, ez a ma már tulajdonképpen világhírű filmszínész nem tudja kezdetben, hogy milyen pályára is lépjen. Inkább csak valamiféle megfoghatatlan vonzódás él benne a film iránt. Apja, Frank Stallone szicíliai kivándorló, aki idővel sikerember lesz, Washingtonban jól menő üzletet nyit, és emlékeiben a szegény Szicília képe lassan-lassan a múltba süllyed.

Persze Sylvester is szeretne sikereket elérni, de őt nem vonzza az üzlet. Sok mindennel próbálkozik, míg végre kiderül, hogy a színészi pályához és az íráshoz van a legtöbb tehetsége. Emellett nagyon szereti a sportot is, különösen az ökölvívást. A rendezők, a producerek természetesen felfigyelnek Stallone tehetségére, de igazi sikerember csak a Rocky című filmjével lesz. A Rocky úgy robban, mint egy bomba. A film egy elesett, elszegényedett bokszolóról szól, aki hihetetlen akarással és hittel kezdi meg edzéseit, hogy aztán ringbe léphessen a világbajnoki címért. Rocky megnyeri a mérkőzést. Amerika tombol. Stallone számára a siker, a felemelkedés már nem álom, hanem nagyon is kézzel fogható valóság, ezt bizonyítja akkori bankszámlája is...

Stallone a Rocky sikere után sem hagyja abba a munkát. Még egy rövid pihenőt sem enged magának, továbbra is ír, rendez, játszik, s persze bokszol. Használt, régi kocsiját nem cseréli ki, nem vásárol villát, hanem dolgozik. Szerelme, a film, sok barátot, sok új, érdekes arcot sodor felé. Így találkozik összse a foci pápájával, a brazil Pelével is Magyarországon, a Menekülés a győzelembe című film forgatásán. Ez a mű, akárcsak a Rocky, szintén Stallone alakjára íródik. Van benne kilátástalan kezdés, kemény harc, megtorpanás, de van benne diadal, nő és persze foci is. Utóbbit, mint sportágat, Stallone aligha űzhette magas szinten, azt látni a mozdulataiból is, de nem baj, hiszen körülötte ott sereglenek a világ élvonalának legjobbjai. Szerepel, azaz inkább focizik a filmben a lengyel Deyna, az argentin Ardiles, az angol Moor és persze a „fekete gyöngyszem", Pelé is.

John Huston, az amerikai film öreg rókája irányítja a munkálatokat. Hogy Huston eredetileg milyen filmet is akart rendezni, azt nem tudjuk, annyi azonban bizonyos: elképzelései összecsenghettek Stallone elképzeléseivel. Szerinte ugyanis minden jó filmben van humor, melegség, és vannak benne könnyű percek. Nos, a Menekülés a győzelembe című produkcióban találkozhatunk mindhárom elemmel, sőt, ott van még a foci is, ami ha úgy vesszük, már önmagában is a siker biztosítéka lehetne.

Csak fociról azonban nem szólhat a film, ezért a nagy mérkőzés képkockái elé és közé némi történetet is költöttek. A lényeg: a második világháború idején angol hadifoglyok egykedvűen töltik napjaikat a német birodalom egyik táborában. A tisztek szökést terveznek, a legénység pedig a labdát kergeti a barakkok közötti poros pályán. Egy német őrnagy értő szemmel figyeli játékukat, valaha maga is válogatott volt. Arra gondol, hogy jó lenne egy mérkőzést szervezni a foglyok csapata s a német katonai körzet válogatottja között. Nekilát, hogy sínre tegye a „barátságos találkozó" ügyét, de felettesei már olyan mérkőzés megrendezésére adnak neki utasítást, melyen a német birodalom válogatottja szerepel. A viadal számukra kedvező végeredményétől óriási propagandahatást várnak. A foglyok csapata készül a találkozóra, melyre Párizsban, tömött lelátók előtt kerül sor. (A forgatás színhelye Budapesten az MTK—VM pályája volt.) A társaság Stallone (a filmben Hatch) — irányításával szökésre készül. Úgy gondolják, a félidőben tűnnek majd el az öltözőjük alatt húzódó csatornán át, de a tizenegy hadifogoly a tízperces pihenő után, újra kifut a pályára. No persze, a németek 4:1-re vezetnek... Stallone, azaz Hatch, mindent megtesz a szövetségesek kapujában, még egy tizenegyest is hárít. Persze igyekeznek a csatárok is, a mérkőzés 4:4-es döntetlennel fejeződik be. A közönség, mely percekkel előbb a Marseillaise-t énekelte, tomboló örömében betódul a pályára, s a tehetetlen német őrök szeme láttára egyszerűen kisodorja a foglyok csapatát a stadionból.

Mese ez? Hát persze... Igazi sikerfilm, amely egy régi, de nagyon bevált recept szerint készült. Nem állítjuk, hogy a kritikusok vagy a filmesztéták rajonganának érte, de a közönségnek tetszik. Stallone itt is kisemberként kezdi. Kisemberként, aki még focizni sem tud, s akinek könyörögnie kell, hogy vegyék be a csapatba. A történet végére azonban hőssé válik. Hős, akit ünnepel a filmbeli közönség, s akit ünnepel a mozi közönsége is.

Hogy mihez kezd majd ezután, milyen tervek foglalkoztatják, azt nehéz lenne megmondani. Egy biztos: ezután sem fog pihenni.

Sinkovics Ferenc

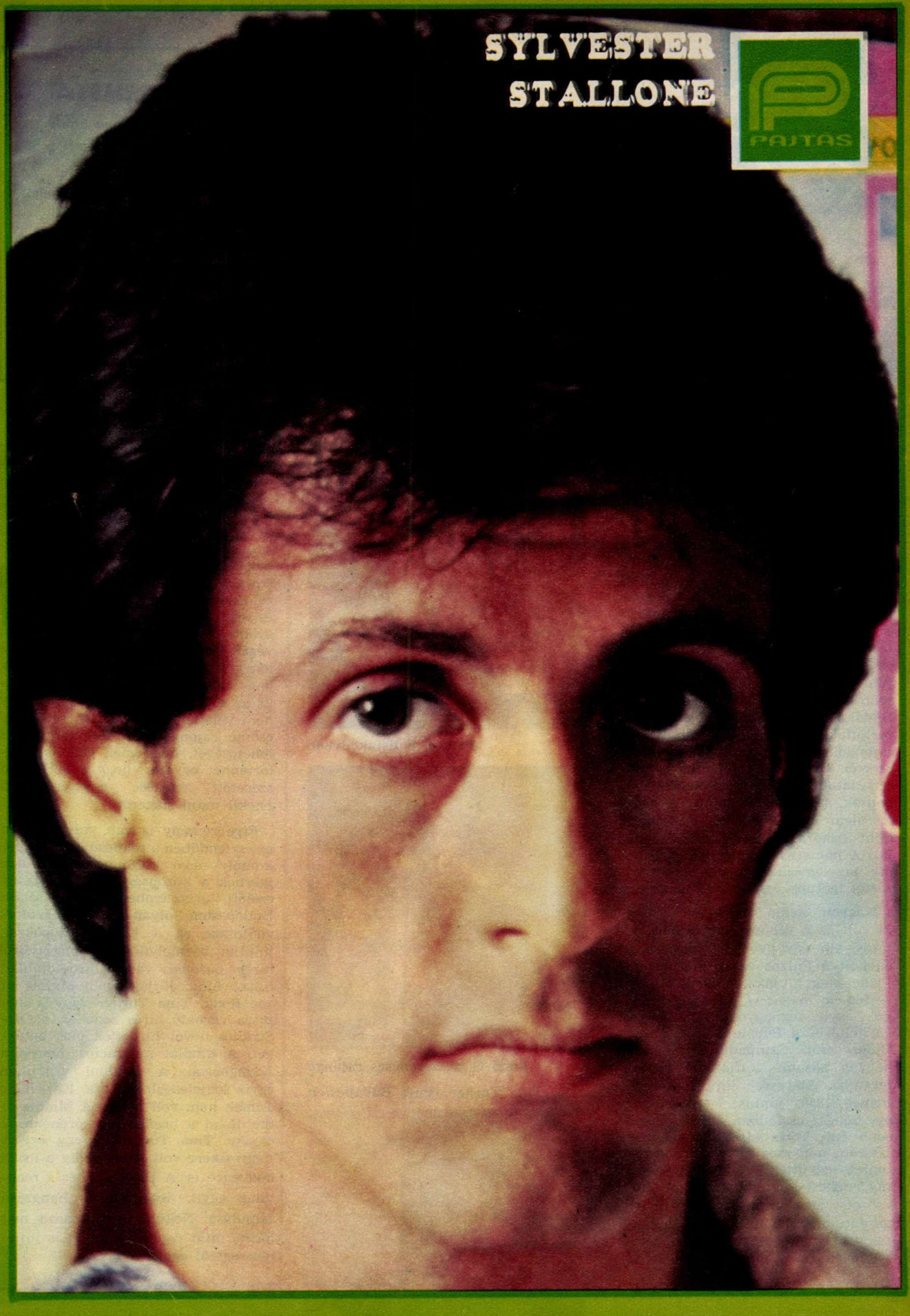
SYLVESTER
STALLONE
PAJTAS

POP SHOW ROCK

DÉVÉNYI TIBOR ROVATA

Jó hangulat az R-GO születésnapján

SLÁGERLISTA

1. Képzeld el (Katona Klári)
2. Koko-loko (Miki Team)
3. Keleti éj (Karthágó)
4. Dadogós break (Első emelet)
5. Ólomkatona (Katona Klári)
6. Eldora-doll (Dolly Roll)
7. Nézelődünk (Első emelet)
3. Miért hagytuk, hogy így legyen? (Koncz Zsuzsa)
9. Afrika (KFT)
10. Taxi-dal (Kovács Kati)

Megkésett hírekkel kezdem heti összeállításomat. Az R-GO együttes szorgalmasan töltötte a tél utolsó heteit. Rájuk is fért, hiszen az 1984-es év együttese már régen nem szerepelt a listákon.

Február végén remek hóesésben Agárdon több ezer vidám korcsolyázónak mutatták be Hull a hó című dalukat. Óriási taps köszöntötte a népszerű zenekar és a természet szerencsés találkozását. Néhány héttel ezelőtt pedig klubjuknak egyéves jubileumát ünnepelték, a leglelkesebb R-GO rajongók társaságában, Budakalászon. Az esten vetélkedőt is tartottak, amelyen bemutathatták a rajongók, hogy mit tudnak kedvenceikről. Csak úgy röpködtek a koncert-dátumok, lemezmegjelenési időpontok, születési évszámok. A győztes nem kisebb ajándékot kapott, mint Szikora Robi első fellépő ruháját. A hamarosan megjelenő harmadik nagylemezükön pedig igazi szenzációt ígérnek összes barátjuknak.

Nagyon sokan kérdeztétek, hogy ki volt az a vékony, színes bőrű gitáros, aki egy gyönyörű, lassú dalt énekelt a Pulzus egyik műsorában? Prince-nek hívják a gitáros énekest — 160 cm magas —, az elmúlt hónapok egyik legnagyobb lemezsikerét énekelte — a Purple Rain-t, azaz a Bíbor esőt. Színpadi szerelésében nagyon hasonlít a fiatalon elhunyt legendás gitárosra, Jimi Hendrixre. Prince 1958. június 7-én született egy zenész családban, mint a legkisebb fiú. Több kisebb zenekarban játszott, míg meg nem alakította jelenlegi együttesét, amelyben három női énekest is szerződtetett. A Bíbor eső egy zenés film slágere és a tengerentúlon több millió példányt adtak el belőle. Hogy milyen tervei vannak erre az évre, Prince így válaszolt az újságíróknak: Én elsősorban gitáros vagyok és egy zenészre mindig szükség van.

Prince, a listakedvenc

Bono és a szerencsés rajongó

Tina Turner ismét Budapesten

Egy másik kérdés szintén egy televíziós közvetítéssel kapcsolatos:

Az egyik külföldi koncertműsorban fellépett a nehéz muzsikát játszó U2 együttes. A koncert közben a zenekar énekese felment a tribünre, és egy kislánynak énekelte legnagyobb slágerüket. A köszönet a szám végén egy rajongói puszi volt. A jelenet láttán azt kérdeztétek sokan, hogy beállított volt vagy ott találta ki az énekes? Az az érzésem, hogy nem véletlen volt. Mindenesetre egy csomó rajongó előtt felvillantotta a lehetőséget, hogy még vele is megtörténhet egyszer, hogy a legjobban szeretett énekese egyszer neki énekli majd slágerét.

Erre remény is van, mivel ebben az esztendőben a rendező irodák igen komoly nevű külföldi popsztárokat ígérnek a közönségnek. Négy héttel ezelőtt, ha az ember az utcán sétált, Budapesten olyan koncertplakátok virítottak rá a hirdetőoszlopokról, mintha bármelyik rockkoncertjeiről híres európai város hirdetőtábláit látta volna. Kajagoogoo, Middle of the Road, Tina Turner vagy a májusra várható híres zenekar, a Dire Straites nevét hirdették öles betűkkel. A kínálat szenzációs, hiszen a Kajagoogoo a londoni újhullám egyik legjelesebb csapata. Kár, hogy Limah nem volt velük. A Middle of the Road a legelső diszkózenekarok egyike. Tina Turnernek egy éve is nagy sikere volt, most pedig a listák kedvence is. A Dire Straites a rockvilág egyik legegyénibb hangzású társulása. Nekünk nem marad más hátra, mint izgulni, hogy el is jöjjenek egytől egyig.

ÁTLAGOSÉK

(Családregény, több egészen apró fejezetben)

X.

Csokiszüret

Átlagos Jenő, a Manipulátor Művek középkorú, közepes termetű és közepes képességű dolgozója kétségbeesetten toporgott a szoba közepén. Egy könyvet szeretett volna visszahelyezni a polcra, de hát ez egyelőre kivihetetlen tervnek bizonyult. A polcokon ugyanis különböző méretű nyulak, csirkék és bárányok hevertek különböző méretű tojások között. És a talajon sem volt jobb a helyzet. A szőnyeget úgynevezett „konstrukciós" építőjátékok, matchbox-pályakellékek, könyvek, társasjátékok vastag rétege borította. Körben az ülőbútorokon babák és plüss állatok serege nézte egykedvűen a szánalmasan toporgó atyát.

— Ürgék! — hörögte végül Átlagos Jenő. — Tulajdonképpen meddig tart nálunk a húsvét?

Hogy egy ideje olyan a lakásban a levegő, mint egy illatszerboltban, amelyben ki tudja miért, valaki leverte a polcról az összes üveget — még hagyján. Akinek lányai vannak, annak otthonát felkeresik a locsolók. De a csoki nyulak, birkák, baromfik és tojások reménytelen halmaza még a legderűlátóbb becslések szerint is csak hónapok múlva fogy majd el. Az pedig már végképp víziószerű, hogy mindenből három van. A kis piros nyusziból is, a nagy ezüst tojásból is, a közepes sárga csirkéből is, meg a jóég tudja milyen színű, mekkora micsodákból is.

No persze. Három gyerek. Ismerősök, szomszédok, rokonok hada hordja ilyenkor számukra a „csekélységeket", az „apróságokat", a „semmiségeket". Ehhez jönnek még az egyéni, a testreszabott ajándékok, hogy csatlakozzanak a már eddig is szerteheverő régebbi ajándékok ötletszerűen elszórt seregéhez. Bazár, őrület, téboly.

— Hát engem aztán nem érdekel! — dohogott tovább apu, és kifelé igyekezett, de mintha csak ingoványon járna.

— Ha nem csináltok rendet másodpercek alatt, kiszórom az egészet a Dugovits Titusz körútra, vagy mi az ördög folyik itt előttünk.

Ez persze régi lemez, senki sem veszi komolyan. Ilyesmi lazább hétköznapokon is hallható, de hát apu még soha nem szórt ki semmit.

— Szóltál, apu? — érdeklődött Jeromos a másik szobából.

— Hogy szóltam-e? Segítségért kiáltottam. Nem tudok kijönni a szobából.

— Miért? Nem jó ott?

— Az attól függ. Egy nyulakat terelő juhász talán remekül érezné itt magát. Én azonban...

— Hja, a nyúl szapora állat, mint tudjuk — sóhajtott a fiú, és feltápászkodott. — Gyertek, apu nem bírja elviselni az önfeledten játszadozó gyerekek látványát.

A lányok alig titkolt bosszúsággal követték.

— Hát a pofám leszakad — állította a kis Emese. — Mindjárt megeszem az egészet, és kész!

Ez a lehetőség teljesen felvillanyozta Helgát.

— Hogyan...?! Legfeljebb a sajátodat, apró bogaram. — Villámgyorsan összekapkodta az őt megillető édességeket, mire a másik kettő is követte a példáját. Egy ideig elégedetten szemlélték a három jókora kupac csokoládét.

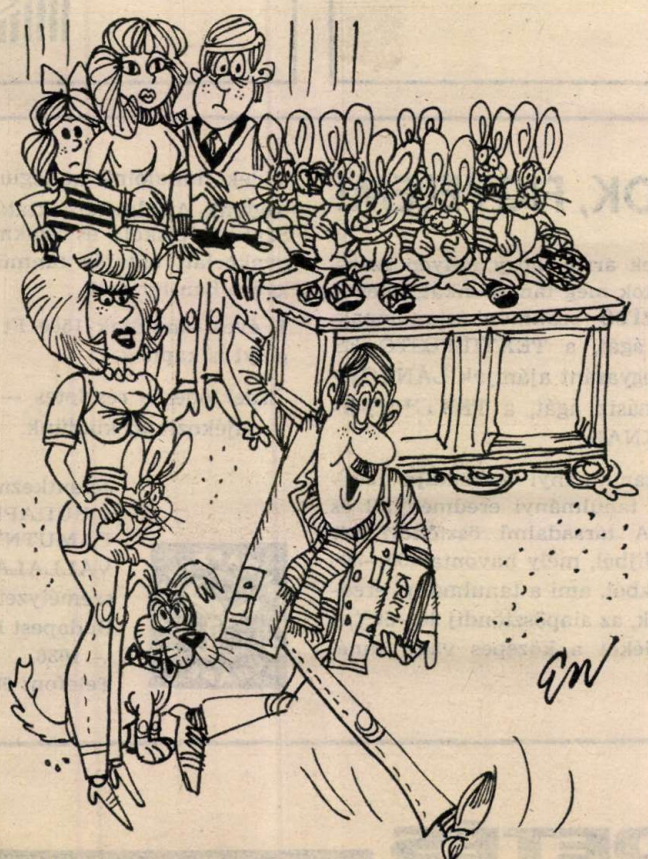

— És most hova rakjam? — kérdezte nyűgösen a kis Emese.

— Hát ez az! — helyeselt Jeromos. — Vajon hová? Mert a szobámba nem viszem be, az egyszer biztos.

— Én sem! — vágta rá Helga, akinek nem is volt külön szobája.

Átlagos Jenő rosszat sejtett, ezért villámgyorsan az íróasztalához ugrott.

— He-he-he! — vigyorgott farkasul. — Én azt se bánom, ha kihordjátok az egészet a fürdőkádba, de ide nem fogjátok rámolni.

— Megfűztél, apu — mondta Jeromos. — Én kihordom a fürdőkádba. Valamelyik újságban benne is volt, hogy az édességeket húsvét után a fürdőkádban a legcélszerűbb tartani.

— Vagy az ágyneműtartóban — egészítette ki az információt Helga. — Ezt a Deltában hallottam egy blefuscui tudóstól.

Végül a kis Emese találta meg a zsákutcából kivezető utat.

— Anyu! — süvöltötte keresztül a lakáson. — Hová rakjuk ezeket a csokoládé tárgyakat?

Átlagos Jenőné, született Pókaszepetki Annamária világéletében határozott ember volt. Most sem okozott csalódást a rászorulóknak.

— Rakjátok csak apátok íróasztalára. Nem fogunk szentélyt csinálni belőle!

...Átlagos Jenő duzzogva nézte az asztalára zsúfolt nyulakat, csibéket, bárányokat, és tojásokat, de közben vihogott a lelke.

— Hja kérem, így nem lehet dolgozni! — sóhajtotta, és kedvenc könyvei egyikével meghajszoltan elterült egy fotelban.

Cser Gábor

FIATALOK! VÁRUNK BENNETEKET!

A Lőrinci Textilipari Vállalat az 1985/86-os tanévre felvesz általános iskolai végzettséggel rendelkező
lányokat: nemszőtt kelmegyártó;
fiúkat: textil- és ruházati ipari gépszerelő
szakmunkástanulónak 16 éves korig.

A vállalat modern, korszerű gépekkel termel.

Felvételi vizsga nincs! A tanulmányi idő 3 év.

Ösztöndíj: 650 Ft, valamint az I. osztályban 350 Ft tanulmányi pótlék, a II. osztálytól az I. félév eredménye alapján 250, 300, 350 forint.

JUTTATÁSOK:

— kollégiumi elhelyezés minden vidéki tanulónak, teljes ellátással, munkaszüneti napokon is;
— az iskola előírásainak, igényeinek megfelelően biztosítjuk a szükséges ruházati és tanfelszereléseket.

Részletes tájékoztatást adunk szóban vagy írásban. Érdeklődők részére üzemlátogatást szervezünk, iskolák részére csoportosan is.

Cím: Lőrinci Textilipari Vállalat személyzeti osztály, Budapest, XVIII., Reviczky Gyula u. 9/11.
Telefon: 274-619.

LŐRINCI TEXTILIPARI VÁLLALAT BUDAPEST

FIGYELEM!

Az 1985/86-os tanévre a 14. életévüket betöltött és általános iskolát végzett **lányokat szövő; fiúkat villanyszerelő, forgácsoló, szerkezeti lakatos, textilipari gépszerelő** szakmára beiskolázunk szakmunkástanulónak.

Tanulmányi idő: 3 év.

Juttatások: minden szakmában 500 Ft társadalmi ösztöndíj. Ezenkívül a tanulmányi eredménytől függően 20—40% tanulmányi pótlék, valamint 410—620 Ft-ig terjedő tanulmányi ösztöndíj, plusz 130 Ft jövedelempótlék.

Ingyenes munkaruha. Elhelyezés kollégiumban. Ebédet 3 Ft-ért biztosítunk az iskolában és üzemi gyakorlat idejére a gyárban.

A vállalat termékeiből kedvezményes vásárlás évente egy alkalommal. A kereseti lehetőség a szakmunkásvizsga letétele után szövő munkakörben 5% szakmunkás-, valamint műszakpótlékkal 4000—5800 Ft/hó, a többi munkakörben bérbesorolási kategóriától függően alakul.

A továbbtanulást támogatjuk.

Jelentkezni lehet személyesen, hétfőtől—csütörtökig 8—15 óráig.

Levélre részletes tájékoztatót küldünk.

Cím: Budapest, Pf. 391. 1394.

PATEX PAMUTTEXTILMŰVEK BUDAPEST

FIÚK, LÁNYOK, FIGYELEM!

Ha még nem döntöttetek arról, hogy milyen szakmát tanuljatok, fogadjátok meg tanácsunkat, jelentkezzetek **TEXTILKÉSZÍTŐ** szakmunkástanulónak. E szép szakma egyik ágát, a TEXTILFESTŐ ÉS -KIKÉSZÍTŐ szakmát egyaránt ajánljuk LÁNYOKNAK ÉS FIÚKNAK, másik ágát, a TEXTILNYOMÓ szakmát csak FIÚKNAK.

Szakmunkástanulóink tanulmányi ösztöndíja 160—600 Ft között mozog a tanulmányi eredménytől és évfolyamtól függően. A társadalmi ösztöndíj két részből áll. Alapösztöndíjból, mely havonta 450—500 Ft, és tanulmányi pótlékból, ami a tanulmányi eredménytől függően változik, az alapösztöndíj 30—50%-a lehet. Tanulmányi pótlékot a közepes vagy annál jobb tanulók kapnak.

Vidéki tanulóink kollégiumi elhelyezéséről gondoskodunk. Az elméleti oktatás a Than Károly Vegyipari Szakközépiskola és Szakmunkásképző Intézetben, a gyakorlati oktatás tanműhelyben, majd a vállalat gyáraiban történik.

I. éves tanulóink 1500 Ft értékben ruházkodási segélyt is kapnak.

Érdeklődésre részletes — színes képekkel tarkított — tájékoztatót küldünk.

BUDAPRINT BUDAPEST

Jelentkezni, érdeklődni lehet:
a BUDAPRINT
PAMUTNYOMÓIPARI
VÁLLALAT
személyzeti és oktatási főosztályán,
Budapest III., Fényes Adolf u. 19—21.
— 1036.
Telefon: 687—834.

HIRDETÉS

MEZŐ ISTVÁN RAJZAI

CSIGA GRIMASZ

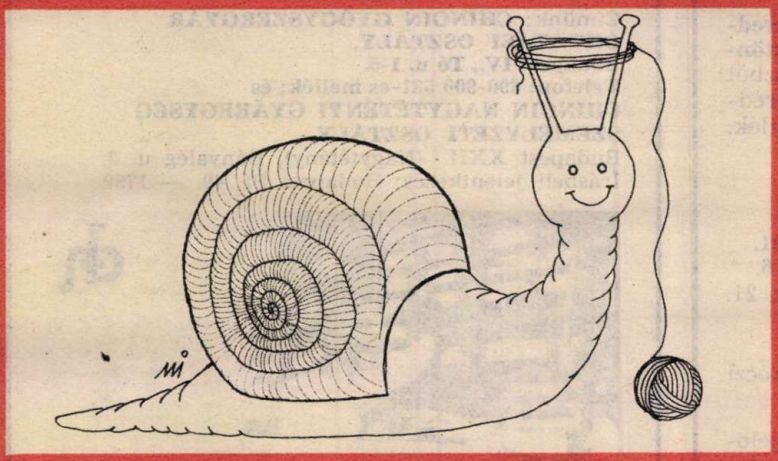

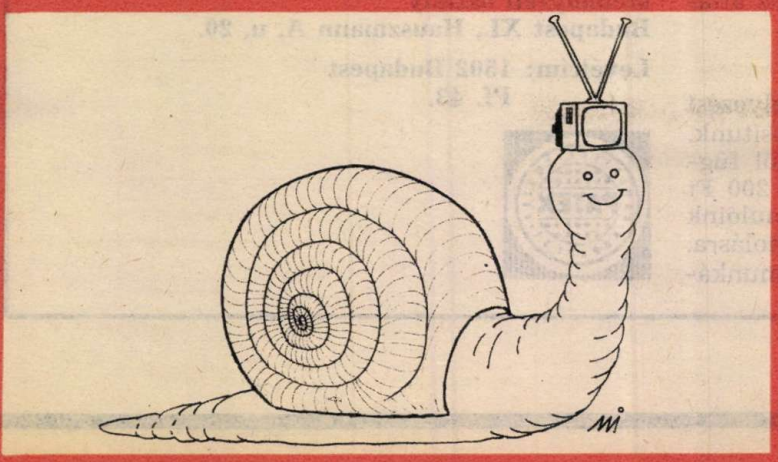

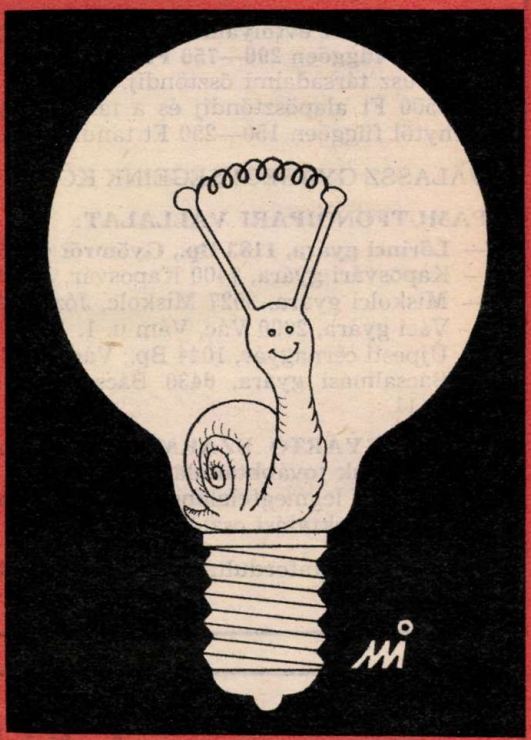

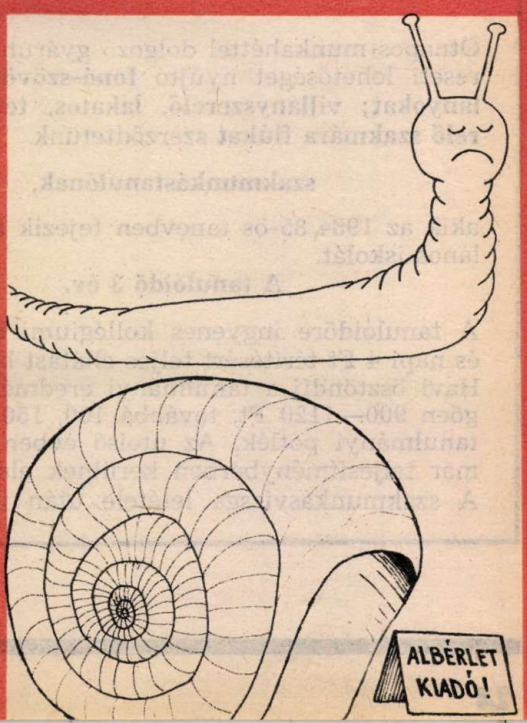

JÓL JÁRSZ, HA A PAMUTFONÓIPARI VÁLLALAT SZAKMUNKÁSTANULÓJA LESZEL!

Csak 3 év szorgalom, s a jövedelmed havonta 3500—6500 Ft lehet!

Az 1985 szeptemberében induló tanévre is várjuk az általános iskolát végzett és most végző lányok jelentkezését a budapesti és vidéki gyáregységeinkbe fonalgyártó szakmára.

Már a tanulóévek alatt is sok-sok kedvezmény!

Díjtalan kollégiumi, leányotthoni elhelyezés, tankönyvek, tanszerek, munkaruha, iskolaköpeny, 6 Ft-ért napi háromszori étkezés.

HAVONTA az évfolyamtól és a tanulmányi eredménytől függően 290—750 Ft tanulmányi ösztöndíj, plusz társadalmi ösztöndíj, mely két részből áll: 500 Ft alapösztöndíj és a tanulmányi eredménytől függően 150—250 Ft tanulmányi pótlék.

VÁLASSZ GYÁREGYSÉGEINK KÖZÜL!

PAMUTFONÓIPARI VÁLLALAT:

— **Lőrinci gyára, 1183 Bp., Gyömrői út 85—91.**
— Kaposvári gyára, 7400 Kaposvár, Jutai u. 6.
— Miskolci gyára, 3527 Miskolc, József A. u. 21.
— Váci gyára, 2600 Vác, Vám u. 1.
— Újpesti cérnagyár, 1044 Bp., Váci út 91.
— Bácsalmási gyára, 6430 Bácsalmás, Rákóczi u. 11.

„FONALGYÁRTÓ SZAKMA 1214-1" megjelöléssel várjuk továbbtanulási jelentkezési lapodat a számodra legmegfelelőbb gyáregységünk személyzeti és oktatási osztályán.

Kérésedre postafordultával részletes tájékoztatót küldünk.

A NYUGODT TANULÁST SEGÍTI A BIZTOS PÁLYAVÁLASZTÁS!

Érdekes, változatos szakmát ajánlunk figyelmetekbe. A Chinoin közössége kiváló szakmunkásokat nevelt, ez biztosítéka gyárunk jó hírnevének itthon és külföldön egyaránt. Már most dönthettek továbbtanulásotokról. Válasszátok a gyógyszergyártó szakmát!

JELENTKEZZETEK: gyógyszergyártó (vegyész), lakatos, hegesztő, villanyszerelő, esztergályos, csőszerelő szakmunkástanulónak.
A gyógyszergyártó tanulókat korszerű tanlaboratóriumban, gyógyszeripari tanműhelyben képezzük.
A harmadéves, vállalati ösztöndíjas tanulóinkat (legalább közepes tanulmányi eredmény esetén) kb. 1000 Ft juttatásban részesítjük. A római-parti csónakházunkban sportfelszerelésekről is gondoskodunk.

Címünk: **CHINOIN GYÓGYSZERGYÁR OKTATÁSI OSZTÁLY,**
Budapest IV., Tó u. 1-5.
Telefon: 690-900/531-es mellék; és
CHINOIN NAGYTÉTÉNYI GYÁREGYSÉG SZEMÉLYZETI OSZTÁLY,
Budapest XXII. (Nagytétény), Bányalég u. 2.
Írásbeli jelentkezés: Budapest Pf. 49. — 1780

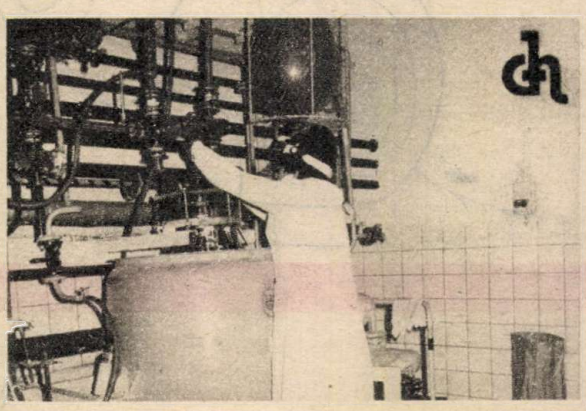

GYERE HOZZÁNK!

Ötnapos munkahéttel dolgozó gyárunkba jó kereseti lehetőséget nyújtó **fonó-szövő szakmára lányokat; villanyszerelő, lakatos, textilgépszerelő szakmára fiúkat** szerződtetünk

szakmunkástanulónak,

akik az 1984/85-ös tanévben fejezik be az általános iskolát.

A tanulóidő 3 év.

A tanulóidőre ingyenes kollégiumi elhelyezést és napi 4 Ft térítésért teljes ellátást biztosítunk. Havi ösztöndíj a tanulmányi eredménytől függően 900—1120 Ft, továbbá 100, 150 és 200 Ft tanulmányi pótlék. Az utolsó évben tanulóink már teljesítménybérben kerülnek elszámolásra. A szakmunkásvizsga letétele után ifjúmunkásaink — a lányok leányszállón, a fiúk albérletben kerülnek elhelyezésre.

Jelentkezés levél útján „szakmunkástanuló" hivatkozással történik.

Pamuttextilművek Budai Gyára
személyzeti osztály
Budapest XI., Hauszmann A. u. 20.

Levélcím: 1502 Budapest
Pf. 43.

KEDVES PÁLYAVÁLASZTÓ FIATALOK!

A BUDAPRINT PNYV Kelenföldi Textilgyár az 1985/86-os tanévre felvesz általános iskolai végzettséggel rendelkező
LÁNYOKAT fonó, szövő, kötő;
FIÚKAT textil- és ruházati ipari gépszerelő szakmunkástanulónak 16 éves korig.

FELVÉTELI VIZSGA NINCS! Tanulmányi idő 3 év.
ÖSZTÖNDÍJ: tanulmányi eredménytől és évfolyamtól függően
fonó és szövő tanulóknak 350—700 Ft;
kötő és textilipari gépszerelő tanulóknak 150—550 Ft havonta.

JUTTATÁSOK:

— vidéki tanulóknak havi 500 Ft,

— budapesti tanulóknak havi 450 Ft vállalati ösztöndíjat fizetünk a nyári szünidőre is.

— A vállalati ösztöndíjon kívül a tanulmányi időre, tanulmányi eredménytől függő tanulmányi pótlékot fizetünk az alapösztöndíj 30, 40, 50%-ának megfelelő összegben.

— Kollégiumi elhelyezés minden vidéki tanulónak teljes ellátással, munkaszüneti napokon is.

— Iskolaköpenyt, munkaköpenyt, munkacipőt, tornafelszerelést, füzetcsomagot és tankönyvet az iskola, illetve a gyár ad.

— Egész évben kedvezményes textilvásárlás a vállalat termékeiből.

— III. éves tanulóinkat szakmunkásbérben foglalkoztatjuk, részükre nyereségrészesedést fizetünk.

SZAKMUNKÁSVIZSGA UTÁN a kereseti lehetőség **3500—5500 Ft.**

Leányotthonunkban a vidékiek elhelyezését biztosítjuk havi 150 Ft-ért. Továbbtanulásra lehetőséget biztosítunk. További részletes tájékoztatást adunk szóban vagy írásban. Érdeklődők részére üzemlátogatást szervezünk.

CÍM: BUDAPRINT PNYV Kelenföldi Textilgyár, személyzeti-oktatási osztály, Budapest XI., Budafoki út 111—113.

GYERTEK AZ ÉPÍTŐIPARBA

A Fővárosi 4. sz. Építőipari Vállalat az 1985/86-os tanévre szakmunkástanulókat iskoláz be az alábbi szakmákra:

kőműves, ács-állványozó, bádogos, épületasztalos, épületvillamossági szerelő, központifűtés- és csőhálózatszerelő, vízvezeték- és készülékszerelő, gázvezeték- és készülékszerelő, szobafestő-mázoló-tapétázó, építőgépszerelő, épületburkoló, géplakatos.
Azok a fiatalok jelentkezhetnek, akik az 1984/85-ös tanévben fejezik be a nyolcadik osztályt, illetve azok, akik már elvégezték, de 16. életévüket még nem töltötték be.

Tanulmányi idő 3 év. Felvételi vizsga nincs.

Munkaruhát, kedvezményes étkezést biztosítunk.

A vidékieket tanulóotthonunkban helyezzük el, napi háromszori étkezés biztosításával.

Tanulmányi ösztöndíjat, valamint társadalmi ösztöndíjat fizetünk, a tanulmányi eredménytől függően.

A harmadik tanévben valamennyi szakmában teljesítménybéres foglalkoztatás.

Jelentkezni, érdeklődni lehet írásban vagy személyesen a személyzeti osztályon (Bp. IX., Hámán K. u. 3—5.) vagy a tanulóotthonban (Bp. VIII., Bláthy O. u. 6—8.).

FIATALOK FIGYELEM!

A BUDAPRINT Magyar Pamutipar általános iskolát végző

lányokat fonó-szövő,

fiúkat textilgépszerelő, lakatos, villanyszerelő szakmunkástanulónak iskoláz be az 1985/86-os tanévre.

Felvételi vizsga nincs!

Tanulóidő: 3 év.

Tanulmányi ösztöndíj: 350—750 Ft, társadalmi ösztöndíj: 450—750 Ft, a tanulmányi eredménytől függően. Kollégiumi elhelyezés és teljes ellátás havi 270 Ft-ért.

Szakmunkásvizsga után a kereseti lehetőség: 3500—6000 Ft.

Jelentkezni lehet munkanapokon 7 órától 14 óráig.

Levélre tájékoztatót küldünk.

Címünk:
BUDAPRINT Magyar Pamutipar
személyzeti és oktatási osztály
Budapest IV., Lahner Gy. u. 30.

Telefon:
693-847 vagy 693-111/115-ös mellék.

A NULLADIK ÓRA

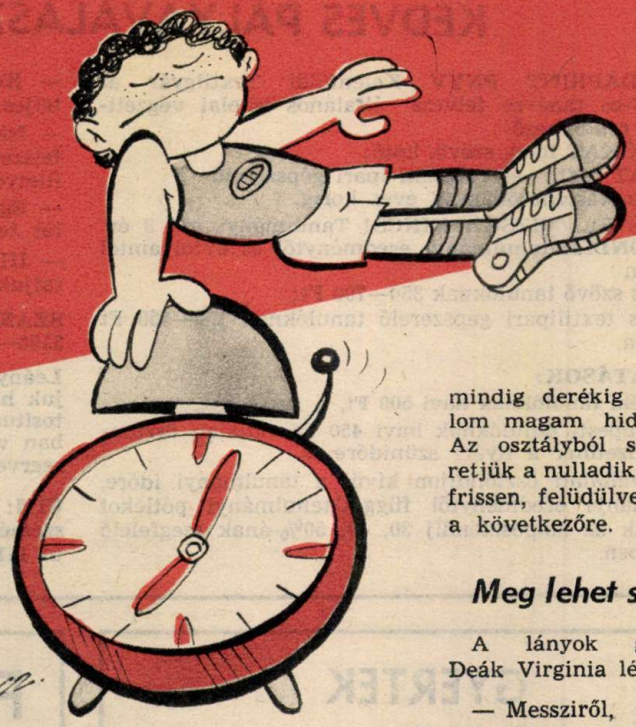

A nulladik óra — fekete bárány. Kilóg a sorból. Nem szokásosan nyolckor kezdődik, hanem egy órával korábban. Éppen ezért, sokat szapulják a tanulók.

Valóban ilyen szörnyűséges próbatétel lenne ez a hétórai kezdés? Még akkor is, ha testnevelési óráról van szó?! A kérdés hiteles megválaszolására személyesen (és milyen álmosan!) jelentem meg Budapesten, a Kerék utcai Általános Iskola tornatermében.

Gólok – hajnalban

Először az öltözőt kerestem. Nem kellett kérdezősködni, az egyre erősödő hangzavar nyomra vezetett. A fiúk 8/a, 8/b öltözőjéből vinnyogás és indiánüvöltés hallatszott, egy válaszfallal odább, a lányok (7/b) rendkívüli hitelességgel utánozták a kakaskukorékolást. Borka Györgyné és Csorba Zoltán testnevelő tanár megjelenése azonban — ha rövid időre is — gyökeresen megváltoztatta a hangulatot.

A tanulók számára nyűgös, de egyébként fontos „alakizás" (sorakozó, jelentés) után vidám hangulatban kezdődött az óra. A lányok páros fogójátékkal, a fiúk tréfás gyakorlatokkal melegítettek be. Hét óra tízkor már ujjongásban tört ki az egyik csapat: Zoli bácsi óriási gólt lőtt a picike kapu jobb felső sarkába, s ezzel megindította a hajnali gólözönt. A másik pályán a kosarasok is hangosan éljenezték a sikeres támadásokat.

Áloműzés

A hatalmas tornacsarnok (függönnyel három teremmé alakítható), tele volt mozgással, vidám és hasznos „mulatsággal". En így láttam, de hogyan vélekedtek a főszereplők?

— Fél hatkor csörgött a vekker, majdnem frászt kaptam a hangjától — lihegte fáradtan Galgóczi Zsolt, aki Ürömről jár be (nem mindig örömmel) az iskolába. — Persze csak addig szenvedtem, amíg betámolyogtam a fürdőszobába. A jéghideg víz nyomban kiűzte szememből az álmosságot. Én ugyanis, mindig derékig lecsutakolom magam hideg vízzel. Az osztályból sokan szeretjük a nulladik órát, mert frissen, felüdülve megyünk a következőre.

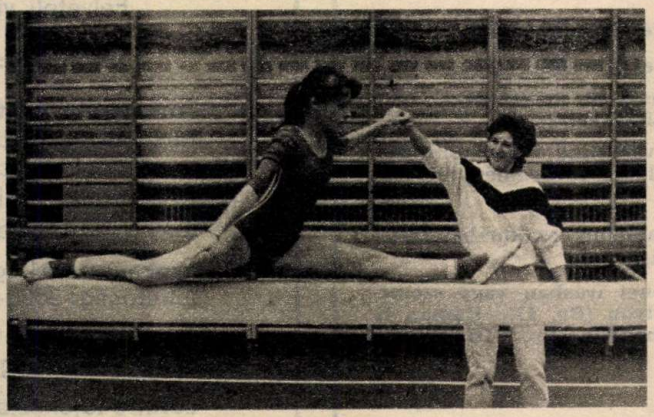

Meg lehet szokni

A lányok gyűrűjéből Deák Virginia lépett előre.

— Messziről, Angyalföldről járok ide. A heti kétszeri fél hatos felkelést meg lehet szokni. Aki szereti a mozgást, az örömmel jön még korán is az órára. Az is jó benne, hogy korábban befejeződik a tanítás, több szabad időt nyerünk vele.

És hogyan vélekednek a nulladik óráról a testnevelő tanárok?

Borka Györgyné:

— A kényszer szülte ezt a megoldást. Nagy létszámú iskola a miénk, a sok osztályt csak a nulladik óra beiktatásával lehet teremhez juttatni. Tudjuk, hogy ez némi terhet jelent, ezért csak a nagyobbakat, a 7. és 8. osztályosokat „rendeljük" korai kezdésre. Szakmailag rendkívül értékesek ezek az órák, hiszen a teremben ilyenkor nincs zsúfoltság, kis létszámmal eredményesebb munkát tudunk végezni.

Csorba Zoltán:

— Biztos vagyok abban, hogy a tanulók kilencven százaléka szívesen vállalja a korai kelést, mert tudják, hogy ideális feltételek mellett zajlanak az órák. Ilyenkor mód nyílik az egyéni képzésre, a megkülönböztetett terhelésre.

És természetesen a játékra is több idő jut . . .

Kép és szöveg:
Lovas Albert

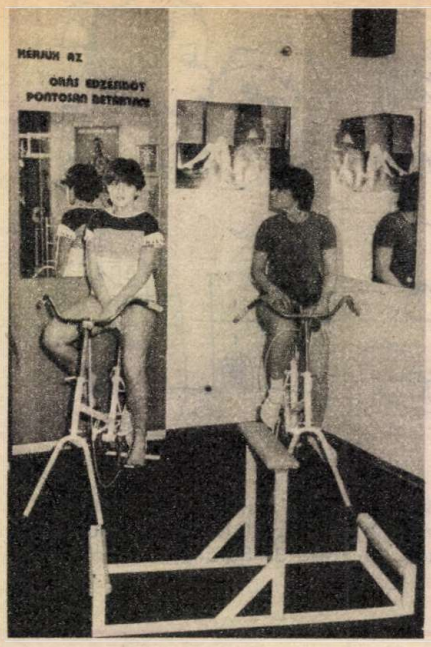

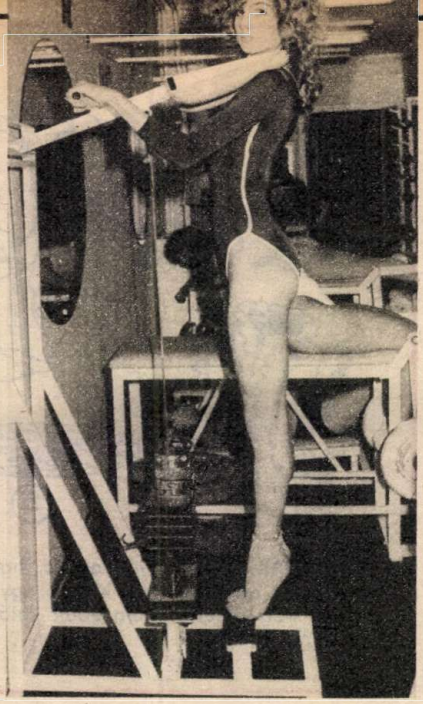

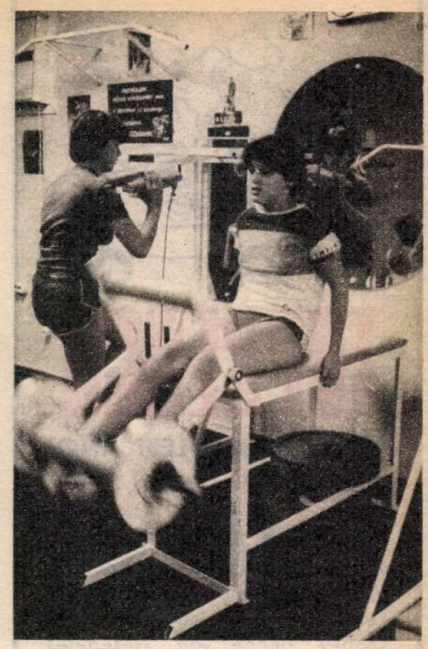

SÚLYZÓVAL A SZÉPSÉGÉRT

Sok vita dúl manapság a testépítés, a body building körül. Azokon kívül, akik ezt a „sportot" űzik, bizony kevesen tudják igazán értékelni a mesterségesen felépített izmokat, hiszen ezek nem kifejezetten sportolásra, erőkifejtésre szolgálnak — arra nem is igen alkalmasak. Eddig elsősorban a férfiak fehérjetablettákon és súlyzókon nevelt bicepszében gyönyörködhettünk, viszont újabban hazánkban egyre jobban hódít a testépítés a nők között is. Az ehhez szükséges eszközök elsősorban a testkultúra szalonokban, kondicionáló termekben találhatók. Irány tehát egy budapesti testkultúra szalon, ahol nemcsak férfiak, hanem — igaz más időpontban — nők is fejleszthetik izomzatukat.

Mielőtt a terembe lépnénk megkérdem az üzletvezetőnőtől:

— Ön szerint miért jönnek ide a lányok, asszonyok?

— Ez teljesen változó, hiszen orvostól segédmunkásig járnak hozzánk. Annyi azonban biztos, hogy többségük fogyni szeretne.

Bent már nagyban dolgoznak a lányok, ki súlyzózik, ki valamilyen erőfejlesztő gépet használ.

— Ti miért jártok ide? — kérdezem Sulik Brigittát és barátnőjét, Kálmán Zitát, akik éppen a kondibiciklit hajtják. Egyébként nyolcadik osztályos tanulók.

— Én a mozgás végett — mondja Zita. — Az a legfontosabb, hogy erősíteni tudjam magam, persze az sem árt, ha egy kicsit jobb lesz az alakom.

Kollár Zsuzsanna már három éve jár ide.

— Hasznos és egészséges elfoglaltság ez számomra — mondja. — Mikor lejöttem, egy hónapot alapoztam, azután edzéstervet kaptam.

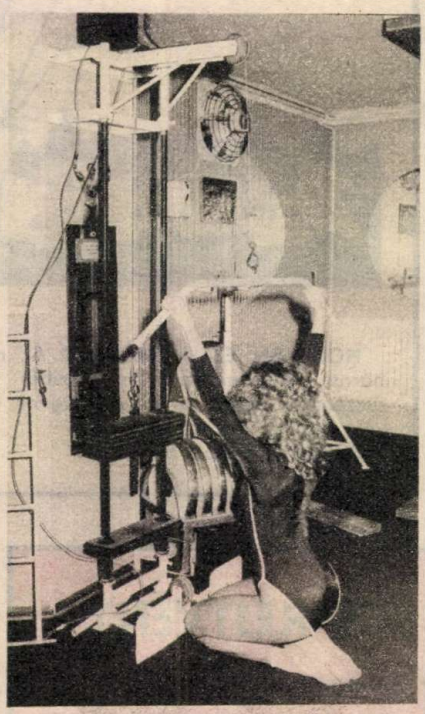

— Körülbelül hányan jártok ide lányok?

— Ezt nehéz megmondani, de húsznál biztosan többen. Ez persze azért is változó, mert tavasszal sok az új jelentkező, hiszen nyáron jön a jó idő és strandra lehet menni, ahol mindenki szép szeretne lenni.

— Kötődnek itt ismeretségek, esetleg barátságok?

— Nem. Itt bent néha elbeszélgetünk, de ha kilépünk, ahányan, annyifelé indulunk.

Igaza van az üzletvezetőnőnek, ide sokféle ember jár. Kovács Irén például modell. Profiinak tűnik, rögtön meg is kérdezi fotósunkat: „Menynyit fizetsz a fényképezésért?"

Ő a barátja példáját követve edz, de foglalkozásához is szüksége van a mozgásra.

— Eleinte könnyen elfáradtam, de minél többet jártam le, annál komolyabb edzésekre lettem képes — mondja, miközben felemel egy súlyzót, jelezve, hogy nincs több ideje fecsegésre.

A bejáratnál éppen egy csinos, fekete hajú lány várja, hogy kezeljék a szelvényét.

— Régebben lovagoltam — mondja, miután megígérem, hogy a nevét nem firtatom. — Szükségem van rá, hogy valamit sportoljak.

— Mennyit szoktál itt edzeni?

— Mindig annyit, amennyit éppen bírok.

— Szerinted hány éves kortól érdemes ide járni?

— Úgy gondolom, már tizenhat éves korban el kell kezdeni az erősítést, így magunk is formálhatjuk alakunkat.

Az ide járó lányok tehát nem a mindenáron való izomépítést tekintik elsődlegesnek. És ez így helyes. Egy lánynak — nőnek — ugyan manapság már nem feltétlenül kell „törékenynek" lennie, de az is biztos, hogy a mesterségesen — öncélúan — növelt izmok nem szépítenek. Az edzettség viszont nem árt.

TÖPRENGŐ

SZERKESZTI: FULEKI JÁNOS

VAROSBA BÚJT A FALU. Elővettük hazánk autóstérképét és az irányítószámos könyvet. Mindkettőben minden magyar helységnév benne van. Nézegetés és olvasgatás közben érdekes dolgokra jöttünk rá. Egyik helységnév például belebújt a másikba. (Tatabányába a Tata és a Tab.) Találtunk állat- és növényneveket is. (Zebegény nevében például két eb is van, oda is, vissza is.) Nos, játsszunk most együtt hazánk helységneveivel. Jó, ha te is kezedbe veszed a térképet (ha van autósat) és a postán megnézheted az irányítószámos könyvet is. Néhány rejtvényhez azonban elég csak a töprengés.

A rejtvények megfejtését lehetőleg postai levelezőlapon küldd be. Ha csak kettőt tudsz megfejteni – és azok jók –, részt veszel a jutalomsorsoláson. **Beküldési határidő: április 22.** Címünk: Budapest, Jászai Mari tér 5. – 1397. A borítékra vagy a levelezőlapra írd rá: „TÖPRENGŐ".

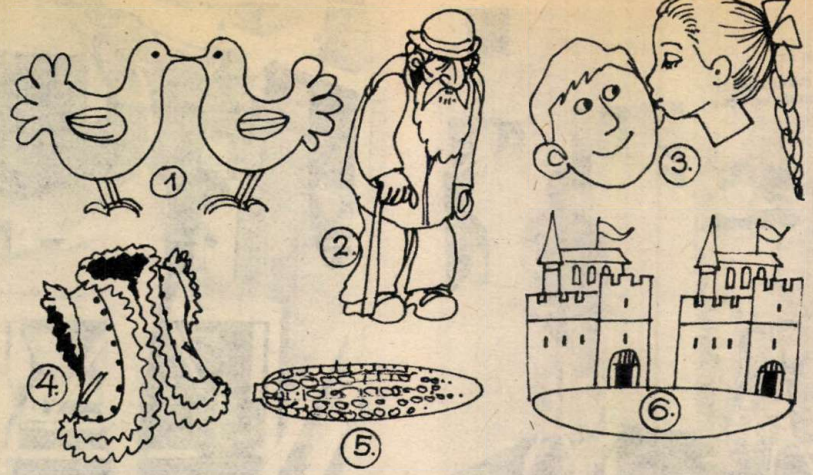

RAJZOSAK. Mondhatjuk azt is, hogy képrejtvények, hiszen betűk nélkül is elárulják a nevüket. Van köztük egy város (2), a többi falu. Könnyítésül elárulják, hogy melyik megyében találhatók. 1. Zala, 3. Baranya, 4. Borsod, 5. Baranya, 6. Vas.

HOL VAN EZ A KASTÉLY? Az alábbi három falu nevének részleteiből tudod összerakni annak a nagyközségnek a nevét, ahol ez a kastély látható.

EGREGY, ERCSI, SZEGVÁR

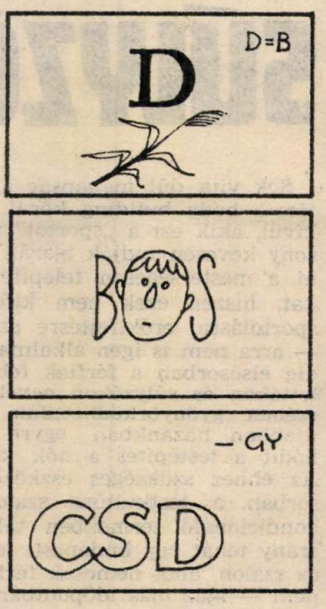

FALUNEVEK. Egyik-másik nem is olyan ismeretlen.

POP-REJTVÉNY

Dévényi Tibor kérdezi:

Hogy hívják a képen látható külföldi énekesnőt, Nena nagy vetélytársnőjét?

A múltkori rejtvény megfejtése: Harangozó Teri.

Posztert nyertek:
Gedeon Klári Kecskemét
Sass Gyula Békéscsaba
Havas Zsolt Budapest

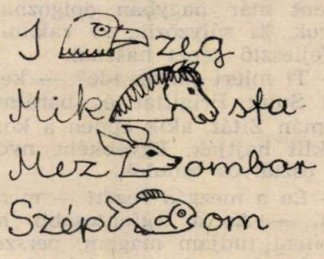

Állatos: Lámcsak, némely falu nevében állat is van. Mely falvak nevében?

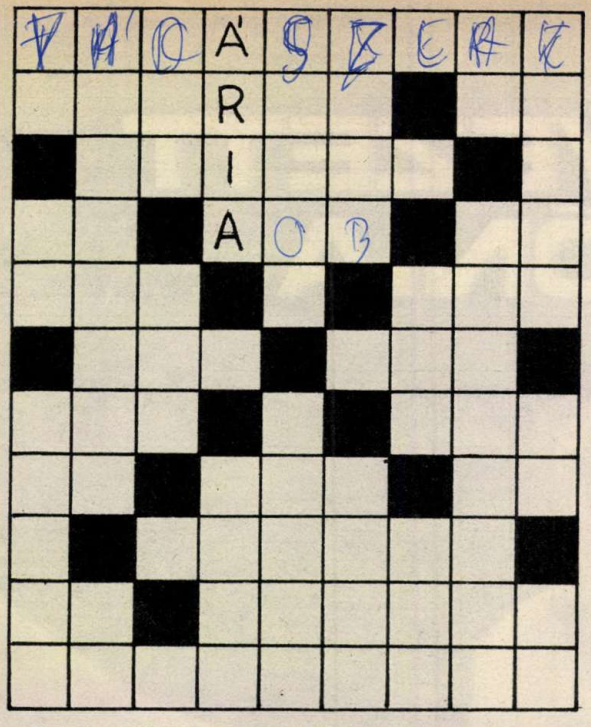

ÖT KIS KÖZSÉG. Az alábbi szavakat és betűcsoportokat helyezd el az üres hálóba. Segítségképpen egy szót beírtunk. Ha sikerül a kitöltés, öt szó marad ki. Ezek ma is létező magyar falunevek. Megfejtésként ezeket kell beklüdened.

Kétbetűsek: AD, ÁR, ÁT, DA, IS, KÁ, LA, LI, OK ÓL, RÁ, VZ.

Hárombetűsek: AOB (vissza: boa), BÁR, DAL, DUS, LÁB, LOM, NAP, NÉP, PIR, RAB, SÉD, TOR.

Négybetűsek: DANI, LOPÓ, VISZ, ZSEB.

Ötbetűsek: CSŐSZ, KALAP, MAGAD, SÓGOR, TILOS.

Hatbetűsek: ASZALÓ, MAGOLÓ, NAPOZÓ, ZSIGER, ZSÚROS.

Nyolcbetűsek: ASZTALOS, GÖRGETEG, LADIKOZÓ.

Kilencbetűsek: FÁCÁNKERT, SÍKIDOMOK, VADÁSZLAK.

SAKK

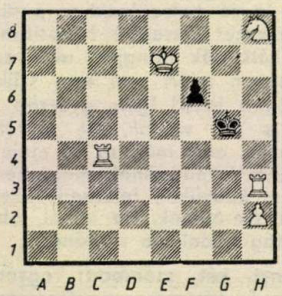

A B C D E F G H

Feladványunkban a fekete királyt két (2) lépésben kell megmattolni. Elegendő a kulcslépés (fehér kezdőlépések) megadása, de vizsgáljátok meg alaposan, hogy vajon fekete minden ellenlépésére meg lehet-e adni a mattot a második lépésben?

A január 3-i Pajtás feladványának megoldása: 1. Bb5–h5! Fenyeget 2. Vb6 matt, ha sötét ezt Ba7:-tel védi, akkor 2. Vb5, ha Bb7-tel, arra 2. Va3 ad mattot. Íme, tanulságul néhány hibás kísérlet, és a védelmet nyújtó ellenlépés: 1. Bb3? Bh5!, 1. Bb6 +? Ka7:! Többen 1. Fb8 vagy Fc5 lépéssel kísérleteztek, de ez semmivel sem fenyeget, sötét sokféleképpen léphet ellen. 1. Vb4? sem jó, mert sötét Bh2-vel sakkot ad! Nem elég tehát valami látszólag erélyes kezdőlépést tenni, azt is meg kell nézni, nincs-e az ellenfélnek valami védelmi lehetősége!

A helyes megfejtők közül jutalmat nyert Francsics Endre (Budapest) és Kovács Györgyi (Martfű).

Földeák Árpád

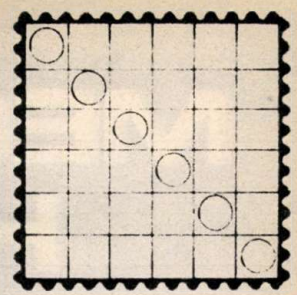

TÖRTÉNELMI VÁR. Nevét megkapod, ha az alábbi helységneveket megfelelő sorrendben írod be a hálóba. Olvasd össze a körökbe került betűket.

BAKÓCA, KAZSOK, MAKLÁR, MOSDÓS, PILINY, SZEGED.

REJTVÉNYES HELYSÉGNEVEK

FURCSÁK. Valóban furcsák ezek a mondatok. Vajon milyen falunevekből tevődnek össze?

DÓZSA. IHAT. A TÓNI DOBÁL. A DOB RÉMDOB, DRÁGA. DÖME NYOMOD A RÚT, DÖG NYARAT.

*

MI VAN BENNÜK? Ezekben a falunevekben van fa, takarmánynövény, gyümölcsszállító eszköz és autómárka. Keresd meg!

TAKÁCSI
TISZABÖG
AKASZTÓ
VASSZILVÁGY

*

NYOLCAN VANNAK. Négy magyar település nevét írtuk ide. Azaz: mégsem négyet írtunk, hanem nyolcat? Keresd meg a másik négyet!

HAJDÚSZOBOSZLÓ
GALVÁCS
BATIDA
TISZAMOGYORÓS

*

MONDD MEG A MONDATOKBÓL! Az alábbi mondatokat egy-egy város nevének a betűiből állítottuk össze. A betűk természetesen többször is szerepelnek a mondatban. Állapítsd meg, hogy melyik városokról van szó.

DOBÓ VÁR RÁM.
ESZIK A DUNDI.
ÉKES FEHÉR SZÉK VÁR RÁM.
DUHAJ ÖRMÉNY BŐSZ MÉN SZÖRÉN SZÖMÖZ.

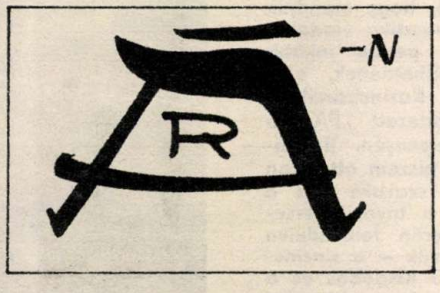

BETŰREJTVÉNY

Folyónév, gyárnév, mind a kettő híres.

A „40 év fényében negyven rejtvény" című pályázatunk negyedik fordulójának nyertesei: HEGEDŰS DÓRA, Hévíz; BALÁZS CSABA, Lillafüred; RITOPER ÁGOTA, Óriszentpéter; ZÖLD ANIKÓ, Ormosbánya; NAGY ZSUZSANNA, Nagykőrös.
A nyereményeket postán küldjük el.

A MEGTERVEZETT HARMÓNIA

PAJTÁS RSG BÉKE KUPA

A sport nemcsak küzdelem, nemcsak harc, hanem lehet a szépség versenye is. Itt persze nem szépségversenyre gondolok, félreértés ne essék! – a mozdulatok szépségéről, megtervezett harmóniájáról beszélek. Nem is olyan egyszerű dolog ez, hosszú, nagyon kemény edzések, gyakorlások munkájával juthat el odáig valaki, hogy mondjuk egy ritmikus sportgimnasztika viadalon jól szerepeljen. Erről persze inkább azok a lányok beszélhetnének, akik részt vesznek majd a Kazincbarcikán, június 8–9-én megrendezett „PAJTÁS RSG BÉKE KUPA" versenyén. Beszélhetnének róla, de azt hiszem ott, azon a két napon nem a szavaké lesz a főszerep. Így volt ez a tavalyi versenyen is, melynek sikerén felbuzdulva határozták el a rendezők – a Kazincbarcikai Vegyész SE, a Kisdobos és a Pajtás szerkesztősége –, hogy ebben az esztendőben is megszervezezik a sportág legfiatalabb igazolt, és nem igazolt versenyzőinek a találkozóját. Igazolt, nem igazolt... Fura kifejezések, pedig lényeges dolgot takarnak. A mezőny ugyanis két részre oszlik majd, egyfelől azokra a lányokra, akik már tagjai valamelyik sportegyesületnek, másfelől pedig azokra, akik még csak iskolájuk délutáni sportfoglalkozásain barátkoznak ezzel a sportággal. Az egyesületi versenyzők felkészültebbek – legalábbis mi így gondoljuk – a versenyzéshez, a jó helyezésekhez pedig egyenlő esélyeket szereténk biztosítani. Hallom a kétkedők hangját, akik azt kérdezik: ugyan miért van erre szükség, győzzön a jobb! Igen, győzzön a jobb, mi is ezt valljuk, de szeretnénk, ha azok, akik még az út elején tartanak, nem torpannának meg, nem veszítenék el kedvüket, lelkesedésüket. Sőt, mi azt szeretnénk, ha minél többen e sportág hódolóivá válnának.

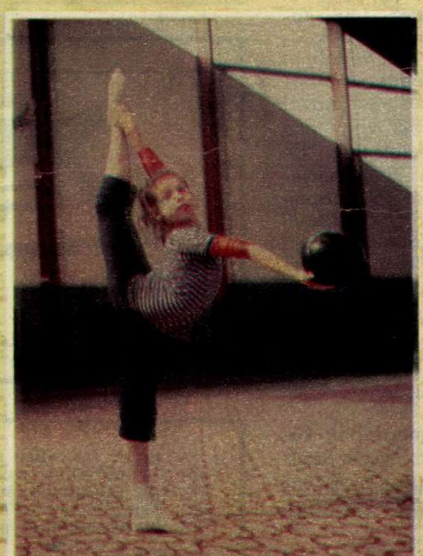

A versenyt két számban: egyéni összetettben és kéziszer csapatversenyben bonyolítjuk le. A kisdobos és úttörő korú lányokat az igazolt és nem igazolt versenyzők kategóriáján kívül korcsoportokra osztjuk. A rendezők a csapatoknak kedvezményes szállást és étkezést biztosítanak.

A nevezéseket 1985. április 30-ig várjuk a Pajtás Centrum címére: Budapest, 1136 Fürst Sándor u. 14/b.

A versenyre minden benevezett hozzon magával sportorvosi vagy iskolaorvosi igazolást, és hozza magával kisdobos-, illetve úttörő-igazolványát is.

ORDASOK KÖZÖTT 13

DOLD-MIHAJLIK regénye nyomán írta Cs. Horváth Tibor, rajzolta Sebők Imre

A MOTOROSOKAT MÁR AZ ELSŐ SORTŰZ LESZEDI A NYEREGBŐL. NYOLC KATONA TETEME HEVER AZ ORSZÁGÚTON. AZ ÁROKBA DÖCCENT MERCEDES UTASAI A FÁK TÖVÉBEN KERESNEK FEDEZÉKET.

73.

NEHOGY BELÉJÜK TRAFÁLJATOK, FIÚK! EZEK HOLMI NAGYKUTYÁK, KÁR VOLNA ÉRTÜK!

GOLDRING FEJE FELETT HOSSZÚ, LEGYEZŐSZERŰ SOROZATOK HÚZNAK EL. „A FÖLDRE SZORÍTANAK BENNÜNKET, HOGY ÉLVE KERÍTSENEK KÉZRE!" – VILLAN ÁT AGYÁN A GONDOLAT.

CSAK EGYET TEHETNEK...

75.

FELÁLLNI! KEZEKET FEL!

A MAQUISARD-OK GYORS MENETBEN HAJSZOLJÁK FOGLYAIKAT NEKI A RENGETEGNEK. CÉLHOZ ÉRVE BELÖKIK ŐKET EGY ERDÉSZHÁZ PINCÉJÉBE.

76.

NEM SEBESÜLT MEG, HERR PFEIFFER?

AGYONLŐNEK BENNÜNKET?

HALKABBAN, AZ ISTEN SZERELMÉRE! NE IS EMLEGESSE A NEVEMET!

ELSŐNEK GOLDRINGOT VEZETIK KIHALLGATÁSRA. A HADNAGY TUDJA, HOGY NINCS SZÁMUKRA KEGYELEM. PEDIG NEM SZABAD ITTHAGYNIA A FOGÁT! VALAMI KIUTAT KELL TALÁLNIA AZ EGÉRFOGÓBÓL, ANÉLKÜL, HOGY LELEPLEZNÉ MAGÁT.

FOLYTATJUK

A „Menekülés a győzelembe" című film másik főszereplőjét, Sylvester Stallone-t, lapunk 17–19. oldalán mutatjuk be

Pelé rendez!

A labdarúgás királya, akit saját hazájában csak „fekete gyöngyszemnek" hívtak, mostanában új királyságra pályázik. Pelé, a most negyvennégy éves labdarúgó-zseni egy apró kis faluban, a braziliai Tres Corazonesben született. Szegény, de mégis kiegyensúlyozottan élő családjától egész pályafutására kapott útravalót. Mindig is szerény volt, pedig a sajtó, a rádió, a televízió állandóan dicsőségét zengte. A Menekülés a győzelembe című filmben, amelyet hazánkban forgattak, láthatjuk, hogy technikája még most is a régi. Egy Trinidad-ról származó katonát játszik, s kiderül, hogy színésznek sem tehetségtelen. A legújabb hírek szerint a jövőben is vállal filmszerepeket, de, mint nyilatkozta, rendezni is szeretne. Az első önálló filmjének „Asszony Kais Doyradoból!" lesz a címe, s hogy szerénységének hírét meg ne cáfolja, önmagának csak egy apró, jelentéktelen epizódszerepet szánt.

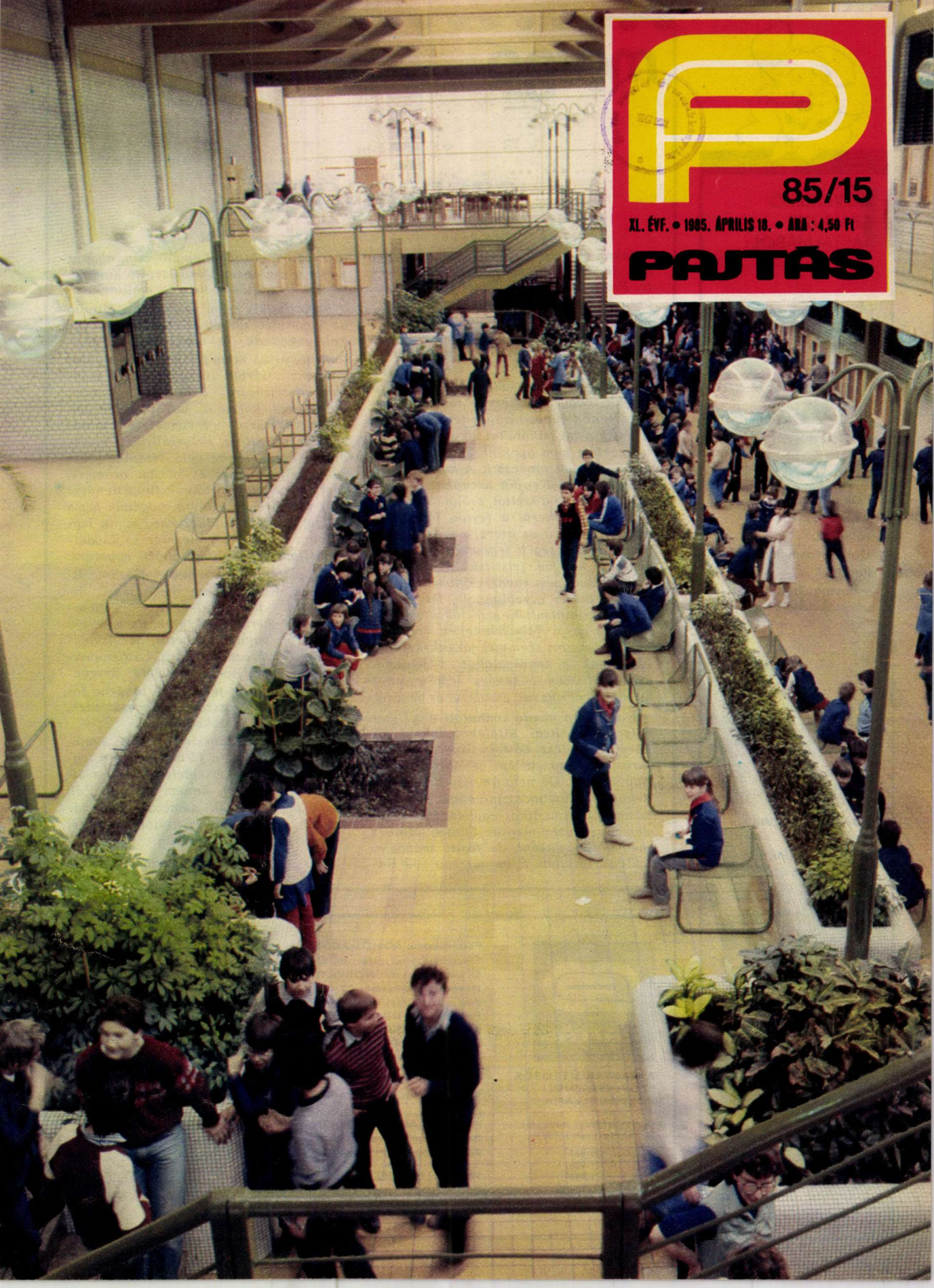

85/15
XL. ÉVF. • 1985. ÁPRILIS 18. • ÁRA : 4,50 Ft

PAJTÁS

KÖVETKEZŐ SZÁMUNK TARTALMÁBÓL:

Fiúk a magasban. Akik a munkát vállalják. Darus szakmunkás-fiatalok – önmagukról.

Ha a világ sivatag lesz... Mi mit tehetünk? Védett város: Ökopolisz.

Szédítő húsz kilométer. Amikor az autó szép is volt. A tegnap autója – a ma nosztalgiája.

margó

SZÉPSÉGŐRZŐK

Sokan szeretjük szépséges fővárosunkat, de nem mindnyájan teszünk is érte. Pedig Budapest olyan, mint az ember. Korát tekintve vénségnek, megújuló képességeit figyelve viszont gyereknek tűnik, akit óvni kell, gondoskodni róla, vigyázni rá, okosan szeretni. Tavasszal lengébb, színesebb ruhákba illik öltöztetni. Elvégre mi is alig várjuk, hogy levethessük téli cuccainkat. Neki a füves-virágos terek, parkok jelentik a mi trikóinkat, dzsekiinket.

Ilyentájt nem győzzük eleget hallgatni az orvosok tanácsait. A kozmetikára is ügyeljünk. Kenjük arcunkat, kezünket, így védve a széltől, esőtől. S ha már a sapka is lekerül a fejről, leheletnyi festék is juthat az arcra, a szemre. Bár a természetesség a legszebb, a legvonzóbb. S hogyan frissítsük fel, tegyük széppé Budapest tavaszi öltözékét? Söpörjük össze, gereblyézzük fel utcáit, parkjait: javítsuk ki a tél okozta károkat. De az is fölmérhetetlen segítség, ha csak nyitott szemmel járunk-kelünk, összeírjuk a tennivalókat, s jelezzük azokat. Hiszen a tanács sem győzhet mindent energiával, emberrel és pénzzel.

Hasonlóan gondolkodhatott a XI. kerületi Váli utcai Általános Iskola tanárnője, Halász Edit is. Ugyanis elhatározta, hogy belép a Városszépítő Egyesületbe. De nem ám egyedül. Szándékát elújságolta osztályának. S a harmincegy harmadikos egyhangú lelkesedéssel szavazta meg az ötletet. Mindez még tavaly történt, de segítő szándékú kedvük töretlen. S immár egy éve Halász Edit tanárnővel együtt mindnyájan tagjai a Budapesti Városszépítő Egyesületnek. És tagságuk nem formalitás.

Programjaik sem öncélúak. Mindig az egyesület terveihez, munkáihoz alkalmazkodnak. A városszépítők mostanság három nagy feladatra összpontosítanak: a sérült üvegablakok és szobrok összeírására, valamint a kapuk alatti régi kőkutak, udvari vízikutak feltérképezésére. Természetesen mindezek megmentése, helyreállítása, s eredeti környezetükbe való visszahelyezése a céljuk, saját és mások örömére. Mert hát Budapest tőlünk függetlenül is már réges-régen kivívta magának azt a rangot, hogy a földkerekség egyik legszebb városaként emlegesse és csodálja belföldi és külföldi utazó egyaránt.

De a Váli utcai diákok másra is figyelnek. Kovácsoltvas díszítésekre, utcatáblára, telefonfülkékre... Többségük a XI. kerületben lakik, de van, aki Csepelről, vagy Erzsébetről jár iskolába, s a belvárosba angolra. Látószögükbe majd' egész Budapest belefér. Szerencsére. A tanulók jelzéseit a tanárnő továbbítja a Városszépítő Egyesületnek. S már lehet is intézkedni.

Az egész Budapestet szépítő akcióban talán nem is a föltérképezés a legfontosabb (bár kétségtelenül felbecsülhetetlen segítség), hanem hogy a Váli utcai negyedikesek nemcsak most, de később, felnőttként is nyitott szemmel járnak majd a fővárosban.

Tarpai S. Anikó

PAJTÁS

A MAGYAR ÚTTÖRŐK SZÖVETSÉGÉNEK KÖZPONTI LAPJA

Szerkesztőség: Budapest, Jászai Mari tér 5. 1397

Telefon: 321-987
321-988
321-989

Postafiók: Bp. 62. Pf. 508. 1397

Főszerkesztő: SOMOS ÁGNES
Főszerkesztő-helyettes: BŐCS FERENC
Olvasószerkesztő: HORVÁTH ANITA
Művészeti szerkesztő: CZIFFERSZKY BÉLA, FORRAI JÁNOS
Kiadja az Ifjúsági Lap- és Könyvkiadó Vállalat
Felelős kiadó: DR. PETRUS GYÖRGY igazgató
Kiadóhivatal: Budapest, Révay u. 16. 1065 Telefon: 116-660
Terjeszti a Magyar Posta. Előfizethető a hírlapkézbesítő postahivataloknál, a kézbesítőknél és a Posta Központi Hírlap Irodánál (KHI Budapest, József nádor tér 1. 1900) közvetlenül vagy postautalványon, valamint átutalással a KHI 215-96 162 pénzforgalmi jelzőszámra.

Előfizetési díj: egész évre 153 Ft I. félévre 85 Ft II. félévre 68 Ft

85.0623 Athenaeum Nyomda, Budapest
Rotációs mélynyomás
Felelős vezető: SZLÁVIK ANDRÁS vezérigazgató

HU ISSN 0030-9583

INDEX: 25 695

A beküldött kéziratokat, fotókat és rajzokat nem őrizzük meg és nem küldjük vissza.

SULIPALOTA

**Új iskolát építeni bonyolult dolog.
Nemcsak pénz kell hozzá,
nemcsak munkás kéz,
hanem rengeteg ötlet is.
Ezernyi ötlet...**

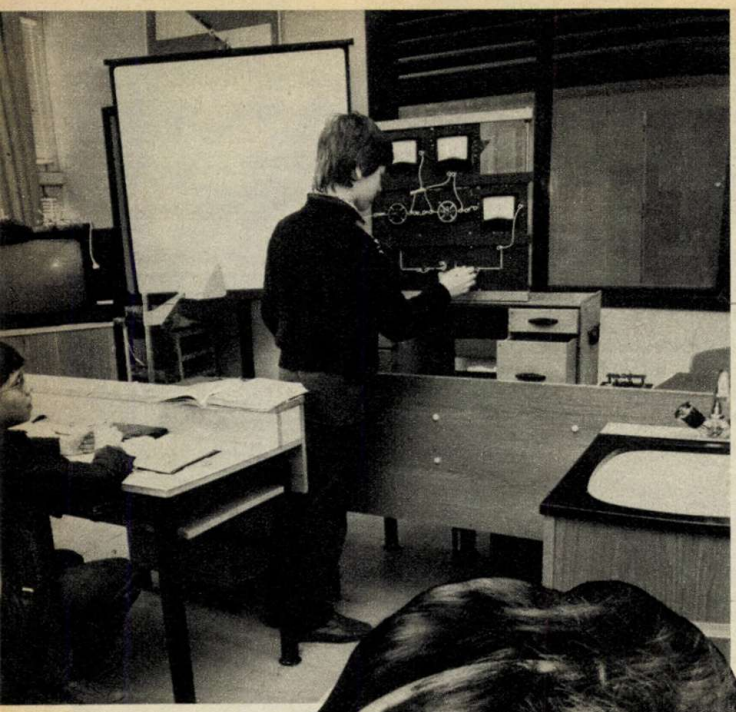

Kísérlet
a jól felszerelt
fizika-előadóban

Ilyen ruhatár van az iskolautca végében

Könnyebben megy az orosz
a művelődési ház
nyelvi laboratóriumában